

FLASH ЕВРОБАРОМЕТЪР 566

Поведение на потребителите в енергийния преход

EUROBAROMETER ДОКЛАД
ЮНИ – ЮЛИ 2025 г.

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

Проучване, проведено от Ipsos European Public Affairs по искане на Европейската комисия,
Генерална дирекция „Енергетика“

Проучване, координирано от Европейската комисия, Генерална дирекция „Комуникации“
(Отдел „Обществено мнение и гражданска ангажираност“ на Генерална дирекция за
комуникация)

Настоящият документ не представлява гледната точка на Европейската комисия.
Тълкуванията и мненията, съдържащи се в него, са само тези на авторите.

Наименование на проекта

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на
потребителите в енергийния преход

Докладване

BG BG BG BG BG BG

Номер на каталога

MJ-01-25-125-EN-N

ISBN

978-92-68-32725-8

doi:10.2833/2049007

© Европейски съюз, 2025 г.

<https://europa.eu/eurobarometer>

Документ, изготвен от Pierre Dieumegard за [Europe-Democracy-Esperanto](https://europe-democracy-esperanto.org/)

Целта на този „временен“ документ е да се даде възможност на повече хора в Европейския съюз да се запознаят с документите, изготвени от Европейския съюз (и финансирани от техните данъци).

Ако няма преводи, гражданите се изключват от дебата.

Този документ „Eurobarometer“ [съществува само на английски език в pdf-файл](#). От първоначалния файл създадохме odt-файл, подготвен от софтуера Libre Office, за машинен превод на други езици. Резултатите вече са [достъпни на всички официални езици](#).

Желателно е администрацията на ЕС да поеме превода на важни документи. „Важни документи“ са не само законовите и подзаконовите актове, но и важната информация, необходима за съвместно вземане на информирани решения.

За да обсъдим нашето общо бъдеще заедно и да дадем възможност за надеждни преводи, международният език есперанто би бил много полезен поради своята простота, редовност и точност.

Свържете се с нас:

[Контакто \(europokune.eu\)](https://europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Съдържание

Въведение.....	4
Основни констатации.....	6
1. Възприятия на потребителите и оценка на пазара.....	9
1.1. Доверие в енергийния пазар и доставчиците на енергия.....	9
1.2. Оценка на енергийните услуги.....	12
1.4. Области за подобрене на енергийния пазар.....	21
2. Потребление на енергия и практики за фактуриране.....	25
2.1. Разбиране на сметките за енергия.....	25
2.2. Проследяване на потреблението на енергия.....	30
2.3. Фактори, влияещи върху промените в поведението по отношение на потреблението на енергия.....	33
3. Избор на доставчик и поведение при смяна на доставчика.....	38
3.1. Важни фактори при избора на доставчик на енергия.....	38
3.2. Поведение на потребителите при смяна на доставчика.....	44
3.3. Причини за смяна на доставчика.....	47
3.4. Причини да не сменят.....	52
3.5. Източници на информация за решенията за смяна на доставчика.....	56
Коментари.....	65
Технически спецификации.....	67
Въпросник.....	70
Приложение с данни.....	78

Въведение

Това експресно проучване на Евробарометър изследва поведението на потребителите в ЕС в енергийния преход. В него се разглеждат ключови теми като доверието на потребителите в енергийните пазари и доставчици, оценката на енергийните услуги и мерките за защита на потребителите. Проучването изследва разбирането на потребителите за сметките за енергия, техните навици за проследяване на потреблението и факторите, влияещи върху промените в потреблението на енергия. В него също така се разглеждат предпочитанията на потребителите при избора на доставчици на енергия, поведението при смяна на доставчика, мотивацията за смяна на доставчика и потенциалните пречки пред смяната. Освен това проучването разглежда източниците на информация, използвани от потребителите при вземането на решения относно доставчиците на енергия, и областите за подобряване на енергийните пазари с цел по-добро обслужване на потребителите.

От името на Европейската комисия, Генерална дирекция „Енергетика“, Ipsos European Public Affairs интервюира представителна извадка от граждани на ЕС на възраст 18 и повече години във всяка от 27-те държави — членки на Европейския съюз.

Между 30 юни и 15 юли 2025 г. бяха проведени 18 250 интервюта по телефона (стационарни и мобилни телефони). Данните от изследването се претеглят спрямо известните пропорции на популацията. Средните стойности за ЕС-27 се претеглят според броя на населението над 18 години във всяка държава — членка на ЕС. Като приложение към настоящия доклад е приложена техническа бележка относно методите, прилагани за провеждане на проучването.

За целите на настоящия доклад целевата група е ограничена до граждани на ЕС на възраст 18 и повече години, които участват във вземането на решения относно

доставчиците на енергия в своето домакинство (с изключение на тези, които посочват, че цената на енергията е определена, защото е включена в наема им без възможност за отказ) (т.е. DX1_2, равна на „Да“, и DX2, която не е равна на „Цената на енергията е определена, защото е включена в наема ви без възможност за отказ“). Тези лица, отговорни за вземането на решения в областта на енергетиката, са посочени като респонденти в целия доклад.

Бележки

- Поради специфичната структура на техните енергийни пазари някои въпроси не бяха приложими и поради това не бяха зададени в Кипър и Малта.
- Важно е също така да се има предвид, че в някои държави цените на енергията остават изцяло или частично регулирани. Например поведението при смяна на доставчика в Нидерландия, където пазарът е либерализиран, може да се различава от това в Словакия или Унгария, където цените на енергията за домакинствата са регулирани. Този контекст е от решаващо значение за тълкуването на резултатите от това експресно проучване на Евробарометър.
- Резултатите от проучването са обект на допустими отклонения в извадката, което означава, че не всички очевидни разлики между държавите и социално-демографските групи могат да бъдат статистически значими. По този начин в текста се подчертават само разлики, които са статистически значими (при гаранционна вероятност от 5 %) — т.е. когато може да бъде разумно сигурно, че е малко вероятно те да са възникнали случайно.
- Резултатите от това експресно проучване на Евробарометър са представени както по държави, така и по социално-демографски характеристики. Въпреки че беше направен преглед на различни социално-демографски характеристики, дискусиата се стеснява до тези, които показват статистически значими разлики, които са илюстрирани в придружаващите таблици.
- Процентите може да не достигнат 100 %, тъй като са закръглени до най-близкия процент. Процентът на отговорите надвишава 100 %, ако въпросът позволява на респондентите да изберат няколко отговора. Поради закръгляването процентите, показани в диаграмите, невинаги се сумират точно с общите суми, посочени в текста.
- В настоящия доклад държавите се обозначават с официалното им съкращение, както е посочено по-долу.

BE	Белгия	FR	Франция	NL	Нидерландия
BG	България	HR	Хърватия	AT	Австрия
CZ	Чехия	IT	Италия	Полша	Полша
DK	Дания	CY	Република Кипър*	PT	Португалия
Германия	Германия	LV	Латвия	RO	Румъния
EE	Естония	LT	Литва	SI	Словения
Ирландия	Ирландия	Люксембург	Люксембург	SK	Словакия
EL	Гърция	HU	Унгария	FI	Финландия
ES	Испания	MT	Малта	SE	Швеция

* Кипър като цяло е една от 27-те държави-членки на ЕС. От практически съображения интервютата се провеждат само в частта от страната, контролирана от правителството на Република Кипър.

Основни констатации

Възприятия на потребителите и оценка на пазара

- Повече от една трета (35 %) от респондентите, които вземат решения, свързани с енергията в своето домакинство, заявяват, че не се доверяват на пазара в своята държава да предоставя справедливи цени и надеждни услуги. За разлика от тях 63 % се доверяват на енергийния пазар на своята държава. Общо 79 % от респондентите се доверяват на своя доставчик (доставчици) на електроенергия (и газ), за да предоставят справедливи цени и надеждни услуги.
- Около един на всеки шест респонденти (17 %) не е съгласен, че е лесно да се свърже със своя доставчик на енергия, когато се нуждае от помощ или информация. По-голям дял (22 %) не са съгласни, че сметките им за енергия са лесни за разбиране. Един от всеки четирима респонденти (25 %) не е съгласен, че техният доставчик на енергия предоставя лесна за разбиране информация за оферти и промоции. Около един на всеки пет (20 %) не е съгласен, че неговият доставчик на енергия инвестира достатъчно във възобновяеми енергийни източници.

Защита на потребителите

- Около един от всеки трима респонденти (32 %) не е съгласен с мнението, че потребителите на енергия в тяхната държава са добре защитени (например срещу нелоялни практики или прекъсване на електроснабдяването).
- Малко над осем от всеки десет респонденти (82 %) са съгласни, че биха се доверили в по-голяма степен на доставчик на енергия, ако се ангажират с официално сертифициран кодекс за добри практики относно правата на потребителите.
- Почти четирима от всеки десет респонденти (38 %) не са съгласни с твърдението, че „ако смятате, че вашият доставчик на енергия ви третира несправедливо, знаете към кои национални органи можете да се обърнете за помощ“.
- Респондентите бяха попитани за области, които според тях се нуждаят от подобрене, за да може енергийният пазар в тяхната страна да работи по-добре за потребителите. Най-високо класираната област за подобрене на енергийния пазар, избрана от 38 % от респондентите, е по-добрата защита на уязвимите потребители и на тези в положение на енергийна бедност. Това е последвано от по-голяма яснота и прозрачност на сметките за енергия (34 %) и по-голямо предотвратяване на нелоялните търговски практики (напр. телемаркетинг) (34 %).
- Запитани за частите от сметките им за електроенергия (и газ), които според тях са най-трудни за разбиране, 36 % от респондентите съобщават за трудности при разбирането на данъците и таксите за поддържане на енергийната инфраструктура. Около един на всеки шест респонденти посочва разходите за всяка единица енергия, която потребява (16 %), изчисляването на общата сума, която трябва да бъде платена (16 %), продължителността на договора, таксите за предсрочно прекратяване и какво се случва, когато изтече срокът на договора (16 %).
- Респондентите бяха запитани и за честотата на проследяване на тяхното потребление на енергия както за електроенергия, така и за газ. Малко над половината от анкетираните (52 %) съобщават, че проследяват потреблението си на електроенергия поне веднъж месечно или по-често. Малко под половината от анкетираните

Потребление на енергия и практики за фактуриране

(45 %), които са свързани към мрежата за природен газ, посочват, че проследяват потреблението си на газ поне веднъж месечно или по-често.

- Респондентите бяха попитани за мотивацията им да променят поведението си по отношение на потреблението на енергия у дома. Проучването предлага три специфични промени в поведението: намаляване на използването на отопление или климатизация, работа с уреди като перални машини и съдомиялни машини по време на ненатоварените часове и използване на интелигентни устройства за автоматично планиране на използването на уредите по време на ненатоварените часове. Сред тези, които са отворени за промяна, само или предимно икономически причини се очертават като основен мотиватор и за трите изброени промени, като 59 % до 65 % от респондентите се позовават на тези причини. Въпреки това дял, вариращ от 20 % до 24 %, посочва главно или само причини, свързани с околната среда, като своя мотивация за различните видове поведение.

Избор на доставчик и поведение при смяна на доставчика

- След това респондентите бяха попитани за важни фактори (освен цената) при избора на доставчик на енергия. Качеството на услугата се нарежда на първо място, като се избира от над една трета от тези, които са сменили доставчика си (36 %), и от повече от половината от тези, които не са сменили доставчика си (52 %). Следва репутацията на доставчика, избрана от най-малко една трета от респондентите в двете групи (34 % за комутатори, 38 % за лица, които не са комутатори).
- По-малко от четирима на всеки десет респонденти (38 %) посочват, че са сменили доставчика си на електроенергия през последните три години, докато над една трета (36 %) не са сменили доставчика си повече от десетилетие или изобщо не са сменили доставчика си. Една трета от респондентите (33 %), свързани към

мрежата за природен газ, посочват, че са сменили доставчиците на газ през последните три години, в сравнение с 38 %, които не са сменили доставчика си повече от десетилетие или изобщо не са сменили доставчика си.

- Анкетираните, които са сменили доставчиците на енергия през последните три години, са били запитани за основните причини за последното си решение. Повече от две трети (68 %) от респондентите посочват, че са сменили доставчика си, защото са намерили оферта с по-добра цена. Други причини за смяната на доставчика са докладвани от по-малки дялове от респондентите: преместване (18%); препоръки от семейство, приятели или колеги (13%); стремеж към по-екологосъобразен доставчик на енергия (11 %); които са имали проблеми с фактурирането (10%); лошо обслужване на клиентите (8%); с него се е свързал друг доставчик на енергия (7 %); да се възползват от допълнителни услуги, предоставяни от друг доставчик на енергия, като например предлагане на изолация на дома или други мерки за енергийна ефективност (5 %).
- Респондентите, които не са сменяли доставчиците на енергия през последните три години, бяха запитани за основните причини, които са им попречили да сменят доставчиците на енергия. Малко над половината (52%) от тази група посочват, че не са го направили, защото са доволни от надеждността, обслужването и цената на настоящия си доставчик на енергия. Около един на всеки четирима респонденти (26 %) отговаря, че не смята, че има разлика между доставчиците на енергия, за да си струва смяната.
- Респондентите, независимо от това дали са сменили доставчиците на енергия през последните три години, бяха запитани за основните си източници на информация за решенията за смяна — вече взети решения или потенциални бъдещи решения. 34 % от

респондентите посочват уебсайтовете на доставчиците на енергия и уебсайтовете за сравняване на цените като общи източници на информация за последните доставки на комутационни услуги. За лицата, които не са комутатори, препоръките от приятели, семейство или колеги се очертават като основен източник на информация (46 % спрямо 25 % от комутаторите), следвани от уебсайтовете за сравняване на цените (34 %) и уебсайтовете на доставчиците на енергия (33 %).

1. Възприятия на потребителите и оценка на пазара

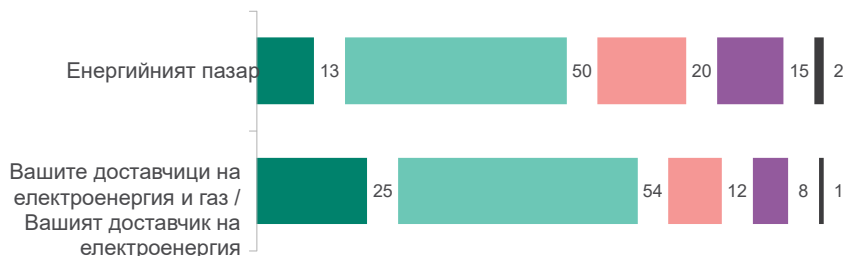
1.1. Доверие в енергийния пазар и доставчиците на енергия

Повече от една трета (35 %) от респондентите, които вземат решения, свързани с енергията в своето домакинство, не вярват, че енергийният пазар на тяхната държава осигурява справедливи цени и надеждни услуги. За разлика от тях 63 % се доверяват на енергийния пазар на своята държава.

Около осем от всеки десет (79 %) лица, вземащи решения в областта на енергетиката, се доверяват на своя доставчик (доставчици) на електроенергия (и газ), за да предоставят справедливи цени и надеждни услуги. От друга страна, двама от всеки десет (20 %) респонденти нямат доверие на своя(ите) доставчик(ци).

B1 Колко се доверявате на следното, за да осигурите справедливи цени и надеждно обслужване?

■ Доверете се много ■ Склонност към доверие ■ Вероятно са да не се доверяват ■ Не биха се доверили ■ Нямат

(%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

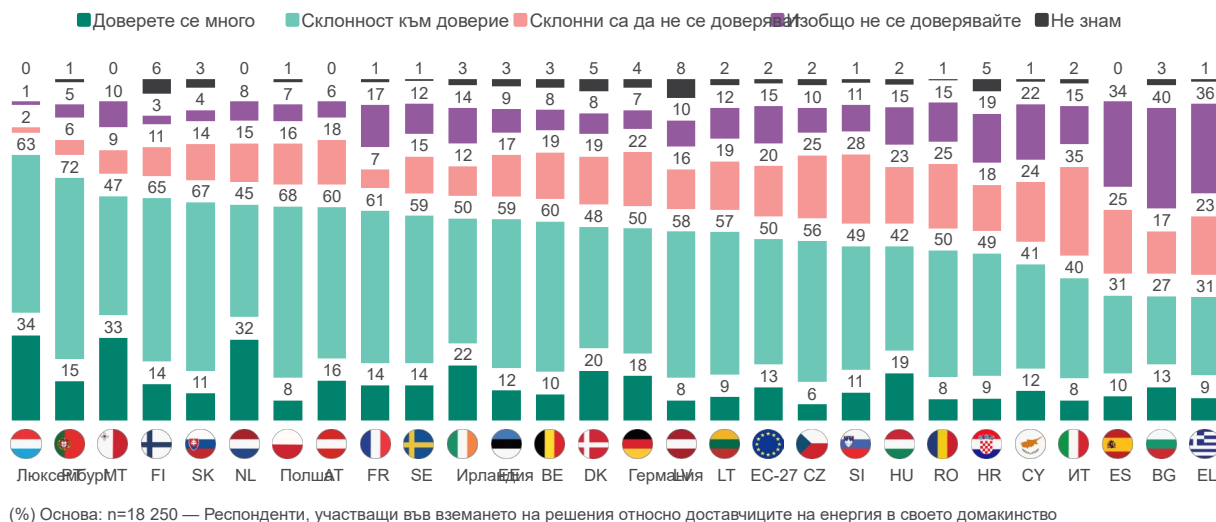
Разлики между държавите

Резултатите за отделните държави показват, че сред лицата, отговорни за вземането на решения в областта на енергетиката, най-малко половината от респондентите в почти всички държави членки вярват, че енергийният пазар на тяхната държава осигурява справедливи цени и надеждни услуги, с изключение на Гърция (40 %), България (40 %), Испания (41 %) и Италия (48 %). Най-високи равнища на доверие се наблюдават в Португалия (88 %) и Люксембург (97 %).¹

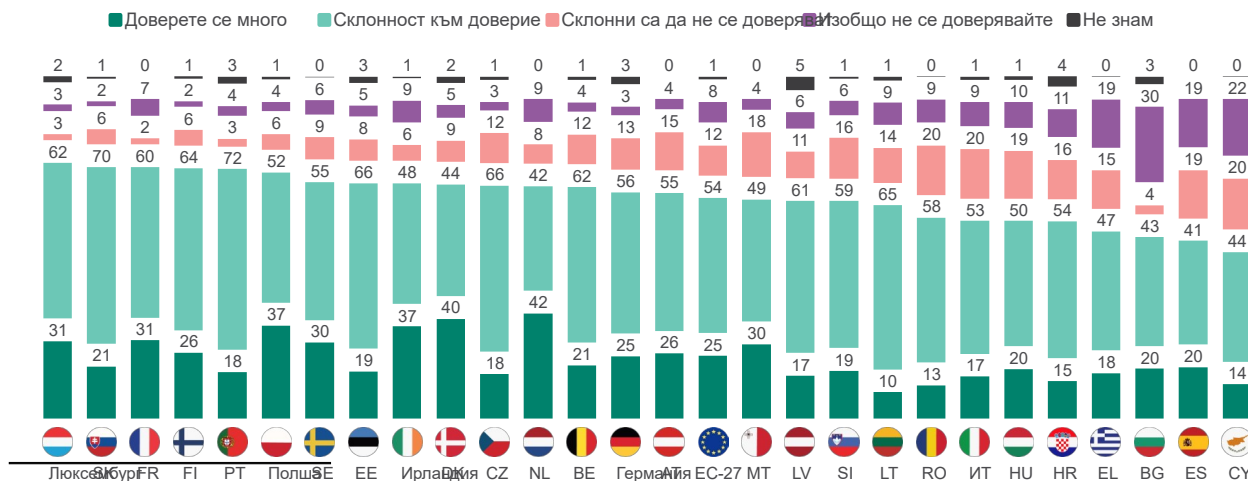
Мнозинството от респондентите във всички държави вярват, че техните доставчици на електроенергия (и газ) предоставят справедливи цени и надеждни услуги, въпреки

че относителният размер на това мнозинство варира значително в отделните държави. Най-малко девет от всеки десет респонденти се доверяват на своя доставчик (доставчици) на електроенергия (и газ) в Люксембург (93 %), Словакия (91 %), Франция (91 %), Финландия (90 %) и Португалия (90 %). От друга страна, по-малко от две трети от респондентите споделят това мнение в Кипър (57 %), Испания (62 %), България (63 %) и Гърция (65 %).

B11 Колко се доверявате на следното, за да осигурите справедливи цени и надеждно обслужване? Енергийният пазар

B1_2 До каква степен се доверявате на следното, за да осигурите справедливи цени и надеждно обслужване? Вашите доставчици на електроенергия и газ/Вашият доставчик на електроенергия

1 Поради закръгляването процентите за отделните опции за отговор, показани в диаграмите, не винаги се сумират точно до общите суми, посочени в текста.

Социално-демографски съображения

Респондентите на възраст 18—24 години са малко по-склонни от по-възрастните респонденти да се доверят на енергийния пазар на своята държава (69 % спрямо 63 % от тези на възраст 40—54 години и 62 % от тези на възраст над 55 години).

Самостоятелно заетите респонденти (74 %) са по-малко склонни от всички други професионални групи (79—84 %) да се доверят на своя доставчик (доставчици) на електроенергия (и газ).

Жилищният статус също играе роля в нивата на доверие в доставчиците на енергия. Собствениците на апартаменти (76%) са малко по-малко склонни от тези, които наемат апартамент или къща (80%-82%) да се доверят на своите доставчици.

Респондентите, които винаги могат да си позволят да плащат сметките си за енергия (64 %), са по-склонни от тези, които се

притесняват, че могат да плащат сметките си за енергия (58 %), да се доверят на енергийния пазар на своята държава.

В1 Колко се доверявате на следното, за да осигурите справедливи цени и надеждно обслужване? % Общо „доверие“

	Енергийният пазар	Вашите доставчици на електроенергия и газ/Вашият доставчик на електроенергия
ЕС-27	63	79
Възраст		
18-24	69	80
25-39	64	79
40-54	63	78
55+	62	79
Трудов статус		
Самостоятелно заето лице	62	74
Служител	65	79
Работник, извършващ физически труд	64	84
Не работи	62	79
Жилищен статус		
Наем на еднофамилна къща	64	82
Отдаване под наем на апартамент	67	80
Притежаване на еднофамилна къща	64	79
От апартамент	60	76
Финансово състояние		
Винаги можете да си позволите да плащате сметките си за енергия	64	79
Тревожите се, че можете да плащате сметките си за енергия, но обикновено успявате да го направите	58	76
Понякога не можете да плащате сметките си за енергия навреме	64	78
Често не можете да плащате сметките си за енергия навреме	52	73
(%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство		

1.2. Оценка на енергийните услуги

Въпреки че над три четвърти (78 %) от лицата, отговорни за вземането на решения в областта на енергетиката, или респондентите са съгласни, че е лесно да се свържат със своя доставчик на енергия, когато се нуждаят от помощ или информация, около един на всеки шест (17 %) счита, че това не е лесно.

Повече от двама от всеки десет респонденти не са съгласни (22 %), че сметките им за енергия са лесни за разбиране.² Малко над три четвърти (77%) са съгласни с това твърдение.

Една четвърт от респондентите (25 %) не са съгласни, че техният доставчик на енергия предоставя лесна за разбиране информация за оферти и промоции. Около седем от всеки десет респонденти (71 %) са съгласни с това твърдение.

Около един на всеки петима респонденти (21 %) не е съгласен, че техният доставчик на енергия инвестира достатъчно във възобновяеми енергийни източници. От друга страна, около две трети (66%) са съгласни с това твърдение. Повече от един на всеки десет респонденти (13 %) не знае дали неговият доставчик на енергия инвестира достатъчно във възобновяеми енергийни източници.

от помощ или информация. От друга страна, около девет от всеки десет респонденти в Чехия (89 %) и Словакия (89 %) споделят това мнение.

Не повече от шест от всеки десет респонденти в Кипър (58 %), Полша (59 %) и Унгария (60 %) са съгласни, че сметките им за енергия са лесни за разбиране. За разлика от тях повече от девет от десет респонденти в Люксембург (95 %), Франция (93 %) и Финландия (91 %) са съгласни с това твърдение.

Респондентите в България (39 %), Кипър (45 %), следвани от тези в Испания (54 %) и Унгария (55 %), са най-малко склонни да се съгласят, че техният доставчик на енергия предоставя лесна за разбиране информация за оферти и промоции. В Люксембург, от друга страна, почти девет от всеки десет респонденти (88 %) са съгласни с това мнение.

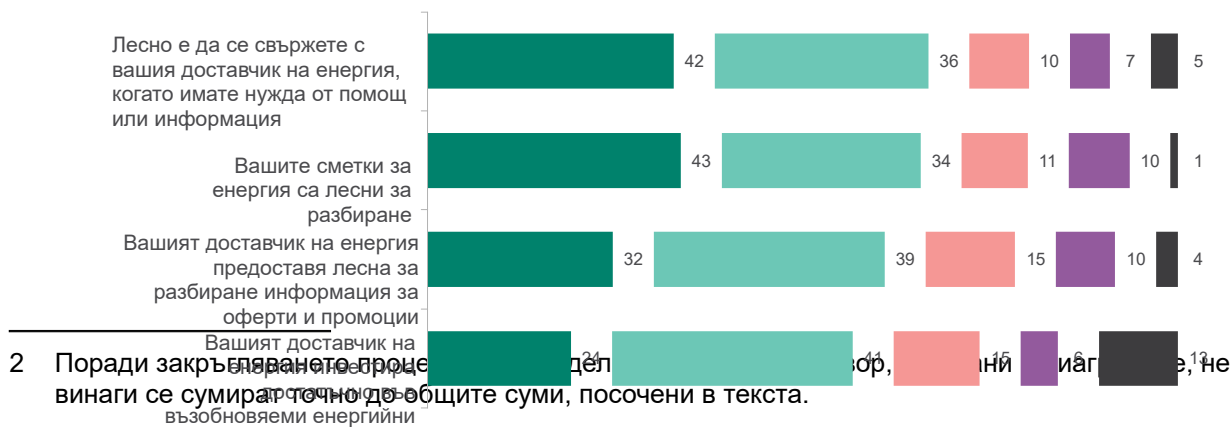
Най-малък дял от респондентите, които са съгласни, че техният доставчик на енергия инвестира достатъчно във възобновяеми енергийни източници, се наблюдава в Кипър (30 %), Унгария (38 %), България (40 %), Хърватия (42 %) и Латвия (43 %). Най-големите дялове, от своя страна, отново се намират в Люксембург (86%) и Франция (82%).

Разлики между държавите

По-малко от две трети от респондентите в Кипър (54 %), Хърватия (62 %) и Унгария (63 %) са съгласни, че е лесно да се свържат със своя доставчик на енергия, когато се нуждаят

B2 Доколко сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения относно Вашите доставчици на електроенергия и газ/Вашия доставчик на електроенергия?

■ Напълно съм съгласен/на ■ Склонни да се съгласят ■ Склонни са да не се съгласят ■ Напълно несъгласен(на) ■ Не знам

(%) Основа: n=18 250 — Респонденти, които са взели решение относно доставчиците на енергия в своето домакинство

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

B2 Доколко сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения относно Вашите доставчици на електроенергия и газ/Вашия доставчик на електроенергия? % Общо „Съгласие“

	Лесно е да се свържете с вашия доставчик на енергия, когато имате нужда от помощ или информация	Вашите сметки за енергия са лесни за разбиране	Вашият доставчик на енергия предоставя лесна за разбиране информация за оферти и промоции	Вашият доставчик на енергия инвестира достатъчно във възобновяеми енергийни източници
EC-27	78	77	71	66
BE	76	78	65	64
BG	68	68	39	40
CZ	89	82	81	50
DK	68	72	64	50
Германия	82	86	78	65
EE	75	84	65	50
Ирландия	88	87	82	72
EL	79	68	69	56
ES	68	63	54	62
FR	85	93	79	82
HR	62	70	65	42
ИТ	77	76	68	67
CY	54	58	45	30
LV	79	88	71	43
LT	76	86	77	63
Люксембург	87	95	88	86
HU	63	60	55	38
MT	69	84	62	65
NL	87	76	80	77
AT	85	74	72	79
Полша	76	59	66	54
PT	83	83	83	79
RO	69	73	76	61
SI	83	80	74	55
SK	89	86	80	61
FI	82	91	80	74
SE	83	86	79	70

Бележка: Колкото по-висок е делът, който се съгласява с твърдението, толкова по-тъмно зелена е клетката.

(%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

Социално-демографски съображения

Най-младите респонденти (на възраст 18—24 години) са по-склонни от по-възрастните групи да се съгласят с някои от изявленията относно енергийните услуги: а именно, че техният доставчик на енергия предоставя лесна за разбиране информация за оферти и промоции (общо 76 % са съгласни спрямо 70 %—71 % от по-възрастните групи) и че техният доставчик на енергия инвестира достатъчно във възобновяеми енергийни източници (71 % спрямо 64 % от лицата на възраст 25—39 години или 40—54 години).

Самостоятелно заетите респонденти са по-малко склонни от служителите да се съгласят, че техният доставчик на енергия предоставя лесна за разбиране информация за оферти и промоции (67 % спрямо 73 %).

Респондентите, които наемат жилище или апартамент (81%), са по-склонни от тези, които притежават апартамент (73%) или

еднофамилна къща (77%), да се съгласят, че сметките им за енергия са лесни за разбиране.

Финансовото положение също играе роля при оценката на енергийните услуги. Тези респонденти, които понякога (70%) или често (65%) не са в състояние да плащат сметките си за енергия, са по-малко склонни от тези, които винаги или обикновено могат да плащат сметките си (75%-78%), да се съгласят, че сметките им за енергия са лесни за разбиране. Тези групи (съответно 58 % и 51 %) също са по-малко склонни от тези в по-добро финансово положение (66 %) да се съгласят, че техният доставчик на енергия инвестира достатъчно във възобновяеми енергийни източници.

В2 Доколко сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения относно Вашите доставчици на електроенергия и газ/Вашия доставчик на електроенергия? % Общо „Съгласие“

	Лесно е да се свържете с вашия доставчик на енергия, когато имате нужда от помощ или информация	Вашите сметки за енергия са лесни за разбиране	Вашият доставчик на енергия предоставя лесна за разбиране информация за оферти и промоции	Вашият доставчик на енергия инвестира достатъчно във възобновяеми енергийни източници
ЕС-27	78	77	71	66
Възраст				
18-24	76	79	76	71
25-39	78	77	70	64
40-54	78	77	71	64
55+	79	77	71	66
Трудов статус				
Самостоятелно заето лице	77	76	67	63
Служител	79	78	73	66
Работник, извършващ физически труд	77	78	71	66
Не работи	79	77	70	66
Жилищен статус				
Наем на еднофамилна къща	77	81	72	71
Отдаване под наем на апартамент	81	81	73	67
Притежаване на еднофамилна къща	78	77	72	65
От апартамент	78	73	69	64
Финансово състояние				
Винаги можете да си позволите да плащате сметките си за енергия	79	78	72	66
Тревожите се, че можете да плащате сметките си за енергия, но обикновено успявате да го направите	76	75	69	66
Понякога не можете да плащате сметките си за енергия навреме	78	70	63	58
Често не можете да плащате сметките си за енергия навреме	78	65	73	51

(%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

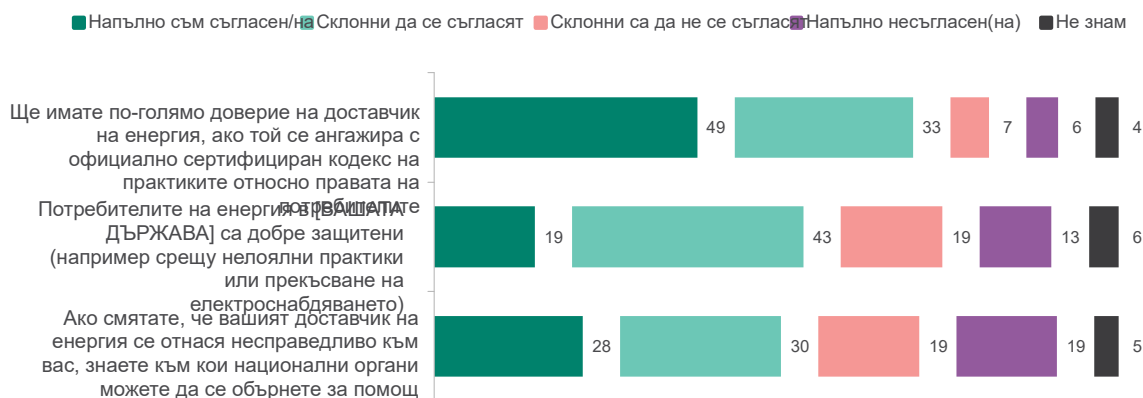
1.3. Защита на потребителите в енергийния сектор

Около една трета (32 %) от лицата, вземащи решения в областта на енергетиката, или респондентите не са съгласни с мнението, че потребителите на енергия в тяхната държава са добре защитени (например срещу нелоялни практики или прекъсване на електроснабдяването). Малко над шест от десет (62%) респонденти са съгласни с твърдението.

Почти четирима от всеки десет респонденти (38 %) не са съгласни с твърдението, че „ако смятате, че вашият доставчик на енергия ви третира несправедливо, знаете към кои национални органи можете да се обърнете за помощ“. Малко под шест от десет (58%) респонденти, от друга страна, са съгласни с това твърдение.

Малко над осем от всеки десет (82 %) респонденти са съгласни, че биха се доверили повече на доставчик на енергия, ако се ангажират с официално сертифициран кодекс на практиките относно правата на потребителите. Над един на всеки десет респонденти (13 %) не е съгласен с това мнение.

B3 Доколко сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения относно Вашите доставчици на електроенергия и газ/Вашия доставчик на електроенергия?

(%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

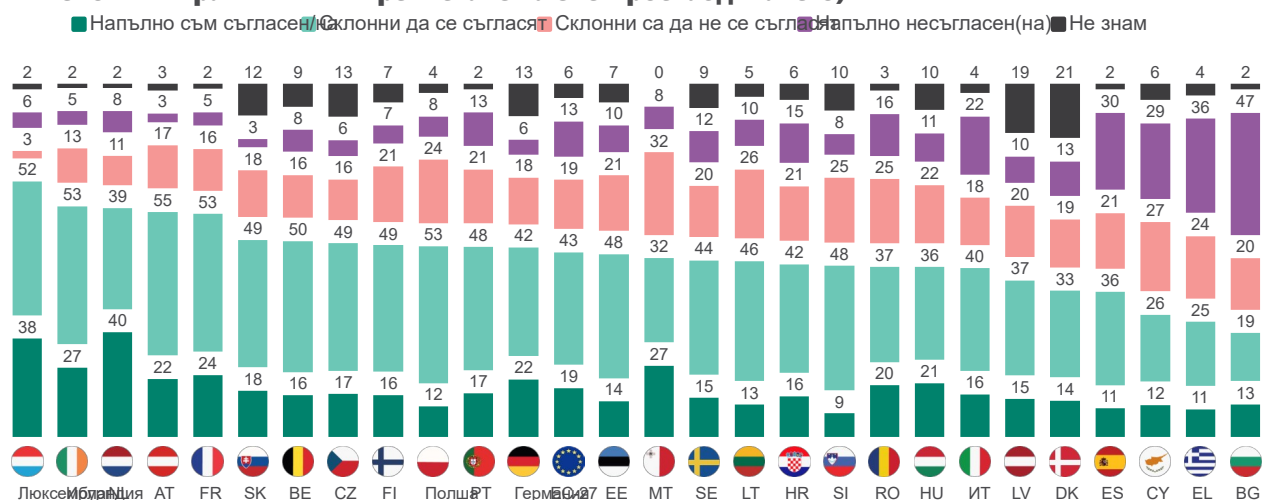
Разлики между държавите

В държавите членки се наблюдават големи различия в дела на респондентите, които са съгласни, че потребителите на енергия в тяхната държава са добре защитени (например срещу нелоялни практики или прекъсване на електроснабдяването).

По-малко от четирима от всеки десет респонденти са съгласни с това твърдение в България (31 %), Гърция (35 %) и Кипър (38 %). От друга страна, около девет от всеки десет респонденти в Люксембург са съгласни с това мнение. Сред другите държави с високо равнище на съгласие са Ирландия (80 %), Нидерландия (79 %), Австрия (78 %) и Франция (77 %).³

B3_1 Доколко сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения относно Вашите доставчици на електроенергия и газ/Вашия доставчик на електроенергия?

Потребителите на енергия в [ВАШАТА ДЪРЖАВА] са добре защитени (например срещу нелоялни практики или прекъсване на електроснабдяването)

(%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

³ Поради закръгляването процентите за отделните опции за отговор, показани в диаграмите, не винаги се сумират точно до общите суми, посочени в текста.

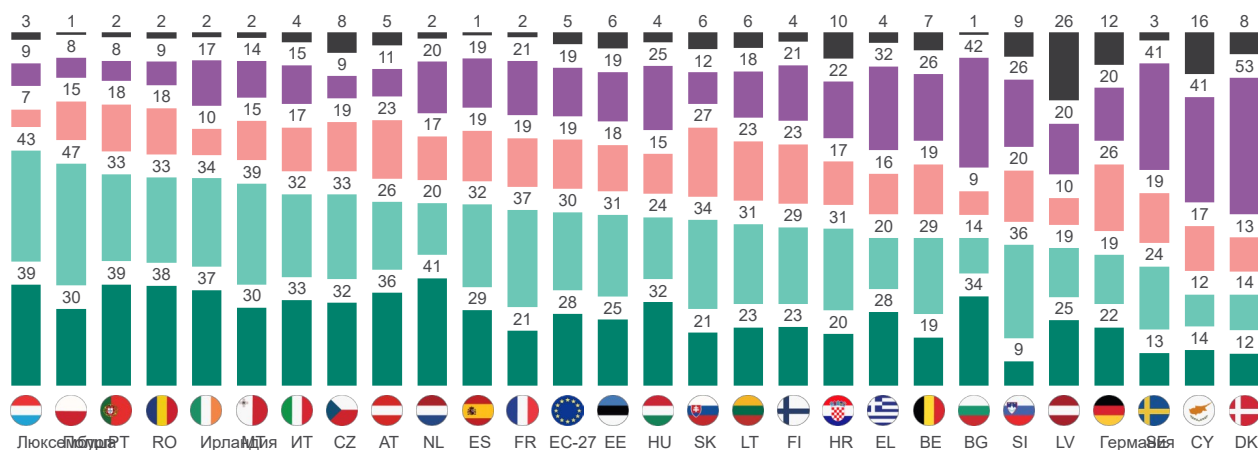
експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

В Дания (26 %) и Кипър (26 %) малко над един на всеки четирима респонденти е съгласен, че „ако смятате, че вашият доставчик на енергия ви третира несправедливо, знаете към кои национални органи можете да се обърнете за помощ“. За разлика от тях малко над осем от всеки десет (82 %) респонденти в Люксембург споделят това мнение. Делът на съгласните с това твърдение е висок и в Полша (76 %), следвана от Португалия (72 %), Румъния (71 %) и Ирландия (71 %).

В3_2 Доколко сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения относно Вашите доставчици на електроенергия и газ/Вашия доставчик на електроенергия?

Ако смятате, че вашият доставчик на енергия се отнася несправедливо към вас, знаете към кои национални органи можете да се обърнете за помощ

■ Напълно съм съгласен ■ Склонни да се съглася ■ Склонни са да не се съглася ■ Напълно несъгласен(на) ■ Не знам

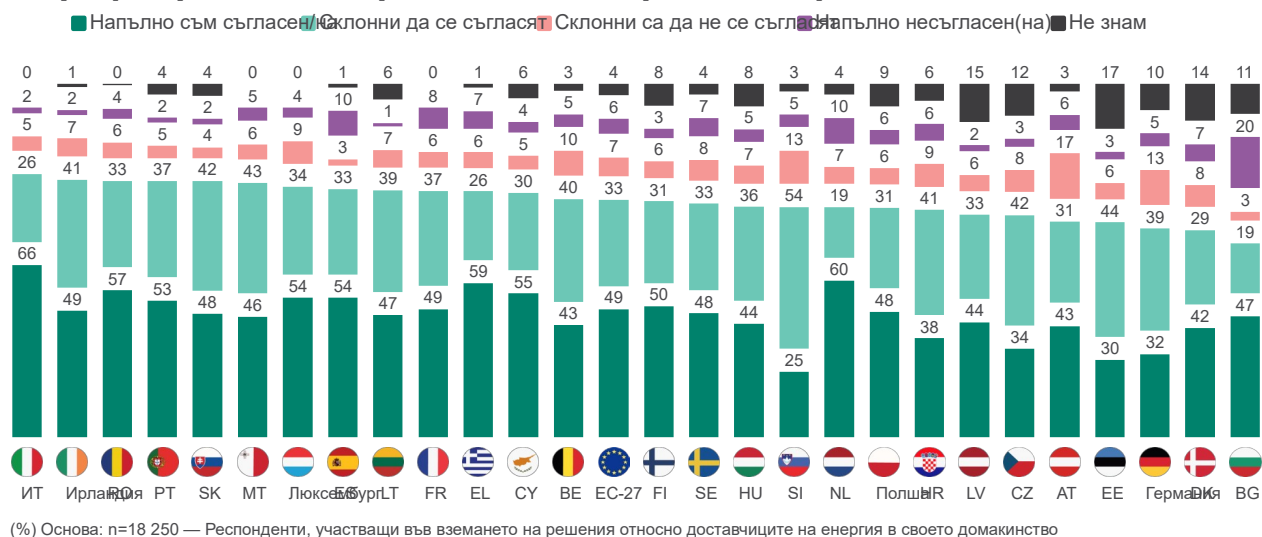
(%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

Най-малко две трети от респондентите във всички държави членки са съгласни, че биха имали по-голямо доверие на доставчик на енергия, ако се ангажират с официално сертифициран кодекс за добри практики относно правата на потребителите. Най-малките дялове, които са съгласни с това твърдение, се срещат в България (66 %), Дания (71 %) и Германия (72 %), докато най-голям дял се наблюдава в Италия (92 %).

В3_3 Доколко сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения относно Вашите доставчици на електроенергия и газ/Вашия доставчик на електроенергия?

Ще имате по-голямо доверие на доставчик на енергия, ако той се ангажира с официално сертифициран кодекс на практиките относно правата на потребителите

Социално-демографски съображения

Респондентите на възраст 18—24 години (67 %) са по-склонни от тези на възраст 40—54 години (61 %) или на възраст над 55 години (62 %) да се съгласят, че потребителите на енергия в тяхната държава са добре защитени (например срещу неприятели практики или прекъсване на електрообезпичаването).

Жилищният статус оказва влияние и върху възприятията за защита на потребителите в енергийния сектор. Собствениците на апартаменти са по-склонни от тези, които отдават под наем, да се съгласят със следните твърдения: „ако смятате, че вашият доставчик на енергия се отнася несправедливо към вас, знаете към кои национални органи можете да се обърнете за помощ“ (61 % спрямо 54 %—55 % от наемателите) и „бихте се доверили в по-голяма степен на доставчик на енергия, ако той се ангажира с официално сертифициран кодекс за поведение относно правата на потребителите“ (85 % спрямо 80 % от наемателите на еднофамилни жилища). За разлика от тях собствениците на апартаменти е най-малко вероятно да се съгласят, че потребителите на енергия в тяхната държава са добре защитени (например срещу неприятели практики или прекъсване на електрообезпичаването) (59 % спрямо 62 %—69 % от другите групи).

Що се отнася до финансовото положение на респондентите, тези, които винаги могат да си позволят да плащат сметките за енергия, са по-склонни да се съгласят, че потребителите в страната са добре защитени, в сравнение с тези, които се тревожат за способността си да плащат сметките, но обикновено успяват да го направят (64 % спрямо 55 %). Освен това тези, които се притесняват, но обикновено успяват да платят (53 %), са по-малко склонни от тези, които винаги могат да си позволят да плащат сметките за енергия (58 %), и тези, които понякога не могат да платят (65 %), да се съгласят с твърдението „ако смятате, че вашият доставчик на енергия се отнася несправедливо към вас, знаете към кои национални органи можете да се обърнете за помощ“.

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

В3 Доколко сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения относно Вашите доставчици на електроенергия и газ/Вашия доставчик на електроенергия? % Общо „Съгласие“

	Ще имате по-голямо доверие на доставчик на енергия, ако той се ангажира с официално сертифициран кодекс на практиките относно правата на потребителите	Потребителите на енергия в [ВАШАТА ДЪРЖАВА] са добре защитени (например срещу нечестни практики или прекъсване на електроснабдяването)	Ако смятате, че вашият доставчик на енергия се отнася несправедливо към вас, знаете към кои национални органи можете да се обърнете за помощ
ЕС-27	82	62	58
Възраст			
18-24	86	67	62
25-39	82	63	56
40-54	82	61	58
55+	82	62	57
Жилищен статус			
Наем на еднофамилна къща	80	69	54
Отдаване под наем на апартамент	83	63	55
Притежаване на еднофамилна къща	82	62	58
От апартамент	85	59	61
Финансово състояние			
Винаги можете да си позволите да плащате сметките си за енергия	82	64	58
Тревожите се, че можете да плащате сметките си за енергия, но обикновено успявате да го направите	85	55	53
Понякога не можете да плащате сметките си за енергия навреме	80	60	65
Често не можете да плащате сметките си за енергия навреме	83	59	61

(%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

1.4. Области за подобрене на енергийния пазар

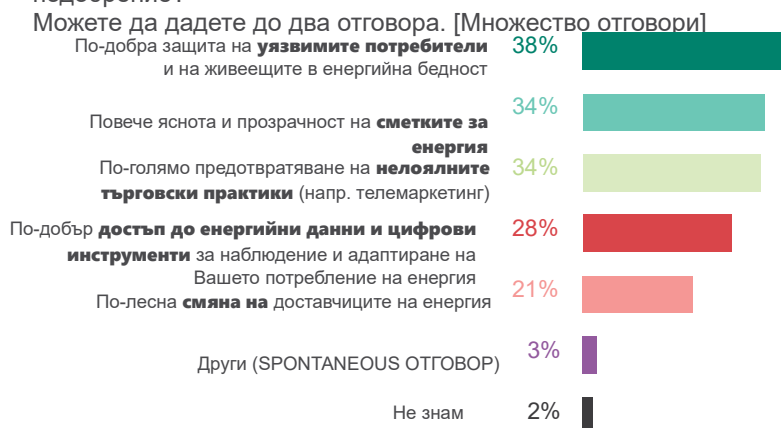
Лицата, отговорни за вземането на решения в областта на енергетиката, бяха запитани за области, които според тях се нуждаят от подобрене, за да може енергийният пазар в тяхната страна да работи по-добре за потребителите. Те бяха помолени да дадат до два отговора. Следва да се отбележи, че вариантът „по-лесна смяна на доставчиците на енергия“ не е включен за Кипър и Малта поради специфичната структура на техните енергийни пазари.

Областта с най-висок ранг за подобрене на енергийния пазар, избрана от 38 % от респондентите, е по-добрата защита на уязвимите потребители и на тези в положение на енергийна бедност. Това е последвано от по-голяма яснота и прозрачност на сметките за енергия (34 %) и по-голямо предотвратяване на нелоялните търговски практики (напр. телемаркетинг) (34 %), като всеки от тях е избран от около една трета от респондентите.

Малко под трима от всеки десет респонденти (28 %) посочват по-добрия достъп до енергийни данни и цифрови инструменти за наблюдение и адаптиране на своето потребление на енергия като област, която най-много се нуждае от подобрене.

Около двама от всеки десет (21 %) респонденти съобщават, че по-лесната смяна на доставчиците на енергия е една от областите, които най-много се нуждаят от подобрене, за да може енергийният пазар в тяхната държава да работи по-добре за потребителите.

B4 За да може енергийният пазар в [ВАШАТА ДЪРЖАВА] да работи по-добре за потребителите, коя от следните области се нуждае най-много от подобрене?

Разлики между държавите

В държавите-членки има големи различия в най-често споменаваната област за подобрене на енергийния пазар.

В 15 държави членки по-добрата защита на уязвимите потребители и на тези в положение на енергийна бедност е на първо място като област, в която е необходимо подобрене. Най-голям дял от респондентите, избрали тази област, се намират в Кипър (71 %), следван (от разстояние) от Румъния (55 %), Финландия (52 %), Гърция (51 %) и Нидерландия (50 %). За разлика от тях, около един на всеки четирима респонденти споделя това мнение в Литва (24 %).

В шест държави членки по-голямата яснота и прозрачност на сметките за енергия е най-важната област за подобрене на енергийния пазар: Португалия (45 %), Унгария (43 %), Германия (41 %), Полша (39 %), Дания (39 %) и Австрия (37 %). Повече от четирима от всеки десет респонденти споменават тази област и в Кипър (49 %), Румъния (48 %), Гърция (46 %) и Белгия (41 %). От друга страна, около двама от всеки десет респонденти избират този отговор в Латвия (19 %), Финландия (20 %) и Франция (21 %).

В Словения (40 %), Литва (39 %), Франция (38 %) и България (36 %) по-голямото предотвратяване на нелоялни търговски практики (напр. телемаркетинг) е на първо място в списъка на областите, в които е необходимо подобрене на енергийния пазар. Тази област се споменава често и в Гърция (44 %), Белгия (42 %) и Словакия (42 %). За сравнение, един от всеки шест (17%) респонденти посочва това в Люксембург.

Малта (48 %) е единствената държава членка, в която респондентите най-често съобщават, че ще трябва да се даде приоритет на по-добрия достъп до енергийни данни и цифрови инструменти за наблюдение и адаптиране на тяхното потребление на енергия, за да може енергийният пазар на тяхната държава да работи по-добре за потребителите. За разлика от тях по-малко от един на всеки десет респонденти в България (7 %) и Нидерландия (8 %) споделят това мнение.

Установено е, че по-лесната смяна на доставчиците на енергия се споменава най-често в Ирландия (36 %). Най-малко трима от всеки десет респонденти също избират тази област в Литва (35 %) и Люксембург (30 %). В

Дания, от друга страна, един на всеки десет (10 %) респонденти посочва тази област.

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

В4 За да може енергийният пазар в [ВАШАТА ДЪРЖАВА] да работи по-добре за потребителите, коя от следните области се нуждае най-много от подобрене? Можете да дадете до два отговора. [Множество отговори]

	По-добра защита на уязвимите потребители и на живеещите в енергийна бедност	Повече яснота и прозрачност на сметките за енергия	По-голямо предотвратяване на нечестни търговски практики (напр. телемаркетинг)	По-добър достъп до енергийни данни и цифрови инструменти за наблюдение и адаптиране на Вашето потребление на енергия	По-лесна смяна на доставчиците на енергия	Други (SPONTANEOUS ОТГОВОР)	Не знам
EC-27	38	34	34	28	21	3	2
BE	48	41	42	29	21	2	2
BG	27	24	36	7	22	9	2
CZ	47	30	37	28	19	5	4
DK	33	39	37	27	10	4	6
Германия	27	41	25	35	22	6	5
EE	42	30	21	18	28	8	8
Ирландия	27	26	22	32	36	2	3
EL	51	46	44	24	12	3	0
ES	42	32	37	33	15	2	0
FR	36	21	38	30	25	2	2
HR	43	30	29	28	19	3	5
ИТ	44	35	38	21	20	2	1
CY	71	49	24	41	-	0	0
LV	37	19	28	26	17	4	8
LT	24	23	39	34	35	1	4
Люксембург	38	27	17	32	30	2	0
HU	38	43	30	25	21	3	5
MT	38	36	25	48	-	4	1
NL	50	34	38	8	16	1	0
AT	35	37	24	26	19	7	3
Полша	27	39	29	29	24	1	0
PT	39	45	22	35	14	1	2
RO	55	48	27	31	25	1	0
SI	34	27	40	30	19	2	3
SK	49	26	42	35	21	2	2
FI	52	20	34	21	25	3	5
SE	37	26	33	32	24	4	3

Бележка: Колкото по-голям е дялът на респондентите, които избират отговор, толкова по-тъмно зелена е клетката. Най-високият отговор за всяка страна е показан с тъмнозелен и бял шрифт.

(%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

Социално-демографски съображения

Респондентите на възраст 18—24 години (32%) или на възраст 25—39 години (31%) са по-склонни от по-възрастните (26%—28%) да докладват, че ще трябва да се даде приоритет на по-добрия достъп до енергийни данни и цифрови инструменти за наблюдение и адаптиране на тяхното потребление на енергия, за да може енергийният пазар на тяхната държава да работи по-добре за потребителите.

Собствениците на апартаменти (36 %) са по-склонни от тези, които наемат апартаменти (31 %), да съобщят, че по-голямото предотвратяване на нелоялни търговски практики (напр. телемаркетинг) е област, която най-много се нуждае от подобрене.

В4 За да може енергийният пазар в [ВАШАТА ДЪРЖАВА] да работи по-добре за потребителите, коя от следните области се нуждае най-много от подобрене? Можете да дадете до два отговора. [Множество отговори]

	По-добра защита на уязвимите потребители и на живеещите в енергийна бедност	Повече яснота и прозрачност на сметките за енергия	По-голямо предотвратяване на нелоялните търговски практики (напр. телемаркетинг)	По-добър достъп до енергийни данни и цифрови инструменти за наблюдение и адаптиране на Вашето потребление на енергия	По-лесна смяна на доставчиците на енергия	Други (SPONTANEOUS ОТГОВОР)	Не знам
ЕС-27	38	34	34	28	21	3	2
Възраст							
18-24	41	30	33	32	20	3	1
25-39	41	35	33	31	22	2	1
40-54	38	35	34	28	21	3	2
55+	36	34	34	26	20	3	3
Жилищен статус							
Наем на еднофамилна къща	37	33	33	29	21	2	3
Отдаване под наем на апартамент	40	31	31	29	21	4	2
Притежаване на еднофамилна къща	37	35	33	28	20	3	2
От апартамент	40	35	36	27	21	2	1

(%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

2. Потребление на енергия и практики за фактуриране

2.1. Разбиране на сметките за енергия

Запитани за частите от сметките им за електроенергия (и газ), които според тях са най-трудни за разбиране, над една трета (36 %) от лицата, вземащи решения в областта на енергетиката, или респондентите съобщават за трудности при разбирането на данъците и таксите за поддържане на енергийната инфраструктура.

Три аспекта на сметките за енергия са посочени като най-трудни за разбиране от всеки шести респондент. Това са: разходите за всяка единица енергия, която потребяват (16 %), изчисляването на общата сума за плащане (16 %) и срока на договора, таксите за предсрочно прекратяване и какво се случва при изтичане на срока на договора (16 %).

Четири процента спонтанно споменават всички тези части и 3%, че не четат сметките си за енергия.

Една трета от респондентите (33 %) посочват, че разбират всички части от сметките си за енергия.

B6 Кои части от Вашите сметки за електроенергия и газ/Вашите сметки за електроенергия, ако има такива, намирате за най-трудни за разбиране? Можете да дадете до два отговора.
[Множество отговори]

(%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

Разлики между държавите

Във всички държави членки, с изключение на три, данъците и таксите за поддържане на енергийната инфраструктура се нареждат на първо място по трудност, когато респондентите бъдат попитани за частите от сметките им за електроенергия (и газ), които според тях са най-трудни за разбиране. Най-голям дял от респондентите, които посочват това, са в Италия (50 %), Кипър (46 %) и Гърция (46 %). Най-малките дялове се наблюдават в Малта (12 %), Ирландия (16 %) и България (17 %).

В Малта (24 %) респондентите най-често посочват разходите за всяка потребена единица енергия (заедно с изчисляването на общата сума, която трябва да бъде платена). Около един на всеки четирима респонденти съобщава за това и в Белгия (26 %), Кипър (25 %) и Румъния (25 %). По-малко от един на всеки десет респонденти, от друга страна, споделя това мнение в България (6 %), Латвия (6 %), Финландия (6 %), Естония (9 %) и Литва (9 %).

Изчисляването на общата сума, която трябва да бъде платена, се нарежда на първо място сред най-трудните за разбиране части от сметките за енергия в Румъния (43 %). За разлика от тях 5 % от респондентите в Латвия и 7 % във Финландия се борят с това.

Продължителността на договора, таксите за предсрочно прекратяване и това, което се случва, когато срокът на договора изтече, се нареждат на първо място в затруднено положение в Ирландия (21 %). Повече от един на всеки пет респонденти също съобщава, че изпитва затруднения да разбере тази част от сметките за енергия в Румъния (21 %), Белгия (22 %), Испания (26 %) и Италия (27 %). Четири процента от анкетираните в Латвия, от друга страна, споделят това мнение.

България (17 %) се откроява като единствената държава, в която вариантът за отговор „всички те“ се нарежда на първо място (съвместно с данъци и такси за поддържане на енергийната инфраструктура), когато бъде попитана кои части от сметките за енергия са най-трудни за разбиране. Този отговор се дава и от 12 % от респондентите в Полша.

В две държави членки — Финландия (58 %) и Латвия (54 %), мнозинството от респондентите посочват, че не намират нито една от тези части от сметките за трудна за разбиране и че разбират всички части. За разлика от тях по-

малко от двама на всеки десет (18%) респонденти в Италия са на това мнение.

Част от респондентите, вариращи от 0 % в Люксембург до 11 % в Полша, съобщават, че не четат сметките си за енергия.

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

В6 Кои части от сметките Ви за електроенергия и газ/ сметките Ви за електроенергия, ако има такива, намирате за най-трудни за разбиране? Можете да дадете до два отговора. [Множество отговори]

	Цената на всяка единица енергия, която консумирате	Данъци и такси за поддържане на енергийната инфраструктура	Изчисляване на общата сума за плащане	Продължителността на договора, таксите за предсрочно прекратяване и какво се случва, когато срокът на договора изтече	Всички те (спонтанен отговор)	Никой, ти разбираш всички части.	Не четете сметката си за енергия (SPONTANEOUS ANSWER)	Не знам
EC-27	16	36	16	16	4	33	3	2
BE	26	40	18	22	2	27	3	1
BG	6	17	16	7	17	35	10	0
CZ	17	36	16	15	2	37	2	2
DK	15	34	19	10	4	30	7	2
Германия	19	30	16	13	3	37	2	5
EE	9	37	11	11	3	41	4	3
Ирландия	12	16	16	21	5	41	6	4
EL	19	46	18	14	2	30	1	0
ES	15	31	16	26	4	32	1	3
FR	11	37	10	12	2	42	4	3
HR	15	30	18	9	3	38	4	3
ИТ	19	50	12	27	2	18	2	1
CY	25	46	21	10	3	28	5	1
LV	6	23	5	4	1	54	8	2
LT	9	25	16	16	1	48	2	2
Люксембург	11	22	18	14	1	43	0	3
HU	18	38	21	5	5	34	4	1
MT	24	12	24	13	2	40	2	1
NL	10	34	20	15	2	37	2	2
AT	13	29	18	19	3	37	3	5
Полша	18	38	10	9	12	28	11	0
PT	18	41	19	13	2	30	5	0
RO	25	41	43	21	1	26	1	1
SI	15	35	11	9	2	38	7	1
SK	22	30	23	12	0	40	4	1
FI	6	22	7	12	2	58	2	2
SE	14	41	10	16	1	39	1	1

Бележка: Колкото по-голям е дялът на респондентите, които избират отговор, толкова по-тъмнозелена/червена е клетката. Най-високият отговор за всяка страна е показан с тъмнозелен и бял шрифт.

(%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

Социално-демографски съображения

Респондентите, които наемат еднофамилна къща, са по-склонни от собствениците на къща или апартамент да се борят да разберат цената за всяка единица консумирана енергия (21% срещу 16% от другите групи). От друга страна, тези, които притежават апартамент, е най-вероятно да имат трудности с данъците и таксите за поддържане на енергийната

инфраструктура (42 % спрямо 34 % от другите групи) и най-малко вероятно да докладват, че разбират всички части (28 % спрямо 33 %—36 % от другите групи).

Финансовото положение се отразява и на усещането за трудност при разбирането на сметките за енергия. Респондентите, които винаги могат да си позволят да плащат сметките си за енергия, са по-склонни от тези,

В6 Кои части от сметките Ви за електроенергия и газ/ сметките Ви за електроенергия, ако има такива, намирате за най-трудни за разбиране? Можете да дадете до два отговора. [Множество отговори]

	Цената на всяка единица енергия, която консумирате	Данъци и такси за поддържане на енергийната инфраструктура	Изчисляване на общата сума за плащане	Продължителността на договора, таксите за предсрочно прекратяване и какво се случва, когато срокът на договора изтече	Всички те (спонтанен отговор)	Никой, ти разбираш всички части.	Не четете сметката си за енергия (SPONTANEOUS ANSWER)	Не знам
ЕС-27	16	36	16	16	33	4	3	2
Жилищен статус								
Наем на еднофамилна къща	21	34	13	15	33	3	3	4
Отдаване под наем на апартамент	16	34	14	16	34	3	3	3
Притежаване на еднофамилна къща	16	34	16	15	36	4	3	2
От апартамент	16	42	16	19	28	4	4	1
Финансово състояние								
Винаги можете да си позволите да плащате сметките си за енергия	15	36	15	16	34	3	3	2
Тревожите се, че можете да плащате сметките си за енергия, но обикновено успявате да го направите	19	39	16	18	29	4	3	1
Понякога не можете да плащате сметките си за енергия навреме	22	38	15	15	25	6	8	2
Често не можете да плащате сметките си за енергия навреме	27	49	25	18	27	2	1	0

(%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

които обикновено успяват да платят, или тези, които понякога не могат да платят сметките си за енергия навреме, за да споменат, че разбират всички части на сметките за енергия (съответно 34 % спрямо 29 % и 25 %).

2.2. Проследяване на потреблението на енергия

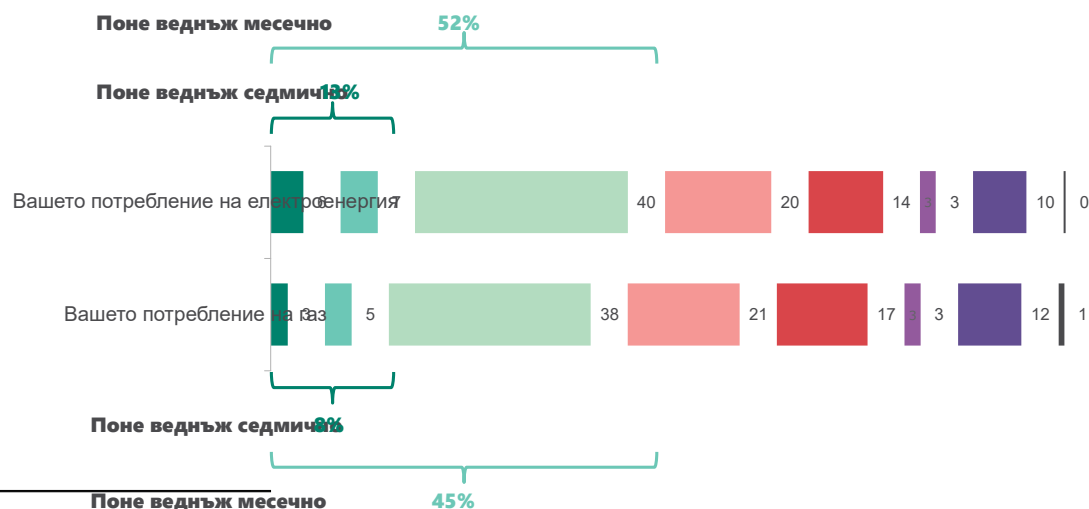
Лицата, отговорни за вземането на решения в областта на енергетиката, също бяха запитани за честотата на проследяване на тяхното потребление на енергия, както за електроенергия, така и за газ.

Малко над половината от анкетираните (52 %) съобщават, че проследяват потреблението си на електроенергия поне веднъж месечно или по-често. Една трета от респондентите посочват, че проследяват потреблението си на електроенергия „най-малко два пъти годишно“ (20 %) или „най-малко веднъж годишно“ (14 %). Малко над един на всеки десет респонденти посочва, че проследява потреблението си на електроенергия „по-малко от веднъж годишно“ (3 %) или „никога“ (10 %).

Малко под половината от анкетираните (45 %), които са свързани към мрежата за природен газ, посочват, че проследяват потреблението си на газ поне веднъж месечно или по-често.⁴ Повече от една трета от респондентите проследяват потреблението си на газ „поне два пъти годишно“ (21 %) или „поне веднъж годишно“ (17 %). От друга страна, около един на всеки седем респонденти споменава, че проследява това „по-малко от веднъж годишно“ (3 %) или „никога“ (12 %).

Въпрос 5 Като колко често следите потреблението си на енергия? По-конкретно...

■ Няколко пъти седмично ■ Поне веднъж седмично ■ Поне веднъж месечно ■ Най-малко два пъти годишно
■ Поне веднъж годишно ■ По-малко от веднъж годишно ■ Никога ■ Не знам

4 Поради закръгляването процентите за отделните опции за отговор, показани в диаграмите, не винаги се сумират точно до общите суми, посочени в текста.

(%) Base:n=7 250 — Респонденти, участващи в енергийни решения в своето домакинство (електроенергия) & Base:n=7 720 — Респонденти с връзка към мрежата за природен газ и участващи в енергийни решения в своето домакинство (газ)

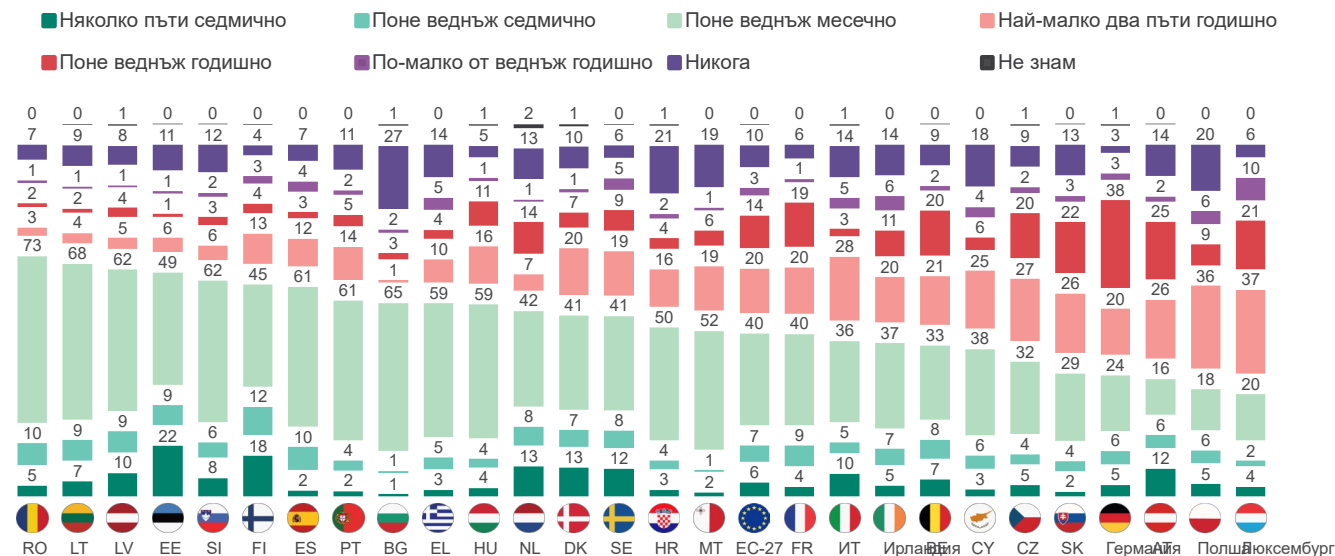
Разлики между държавите

Честотата на проследяване на потреблението на електроенергия варира значително в отделните държави — членки на ЕС. Най-малко половината от респондентите в 18 държави членки наблюдават потреблението си на електроенергия поне веднъж месечно, като водещи са Румъния (87 %), Литва (84 %) и Латвия (81 %). За разлика от тях Люксембург (27 %) и Полша (29 %) показват най-ниската честота на месечно проследяване.

Германия (58 %), Люксембург (58 %) и Австрия (51 %) се отличават с преобладаващо годишно или двугодишно проследяване, докато тази честота е най-рядко срещана в Румъния (5 %), Литва (6 %) и Естония (8 %).

Делът на тези, които следят потреблението на електроенергия по-рядко от веднъж годишно или никога, варира от 6 % в Германия и Унгария до 29 % в България.

Q5_1 Колко често следите консумацията си на енергия? Конкретно... **вашата консумация на електроенергия**

(%) Base: n=18 250 — Респонденти, участващи в енергийни решения в своето домакинство

Моделите за проследяване на потреблението на газ разкриват още по-големи различия в рамките на ЕС. В 13 държави членки най-малко половината от респондентите, свързани към мрежата за природен газ, посочват, че проследяват потреблението си на газ поне веднъж месечно. Румъния води с 82 %, следвана от Литва (77 %) и Латвия (76 %). За разлика от тях Швеция (14 %), Австрия (17 %) и Финландия (19 %) показват най-ниските дялове на респондентите, които посочват месечна честота на проследяване.

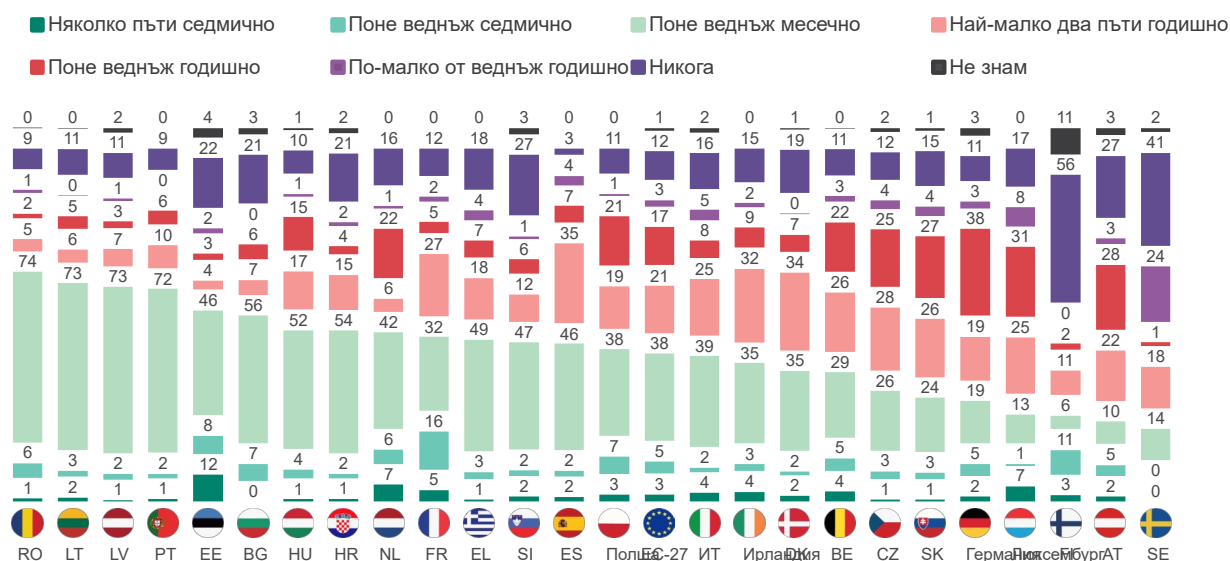
Годишното или двугодишното проследяване на потреблението на газ е най-често срещано в Германия (57 %), Люксембург (55 %), Чехия (52 %), Словакия (52 %) и Австрия (50 %). От друга страна, 7 % както в Естония, така и в Румъния съобщават за тази честота.

По-специално мнозинството в Швеция (65 %) и Финландия (56 %) проследяват потреблението си на газ по-рядко от веднъж годишно или никога, за разлика от Испания (7 %) и Португалия (9 %).

Социално-демографски съображения

Честотата на проследяване на потреблението на енергия показва малки различия между различните социално-демографски групи. Респондентите, които притежават къща или апартамент, са по-склонни от тези, които го наемат, да проследяват поне веднъж месечно потреблението си на електроенергия (55% спрямо 48%) и потреблението си на газ (48% спрямо 42%).

Q5_2 Колко често следите консумацията си на енергия? Конкретно... **вашето потребление на газ**

(%) Base: n=7 720 — Респонденти, свързани към мрежата за природен газ и участващи в енергийни решения в своето домакинство

Бележка: въпрос, който не е зададен в MT/CY

2.3. Фактори, влияещи върху промените в поведението по отношение на потреблението на енергия

Лицата, отговорни за вземането на решения в областта на енергетиката, бяха запитани и за мотивацията им да променят поведението си по отношение на потреблението на енергия у дома. Проучването предлага три специфични промени в поведението: намаляване на използването на отопление или климатизация, работа с уреди като перални машини и съдомиялни машини по време на ненатоварените часове и използване на интелигентни устройства за автоматично планиране на използването на уредите по време на ненатоварените часове.

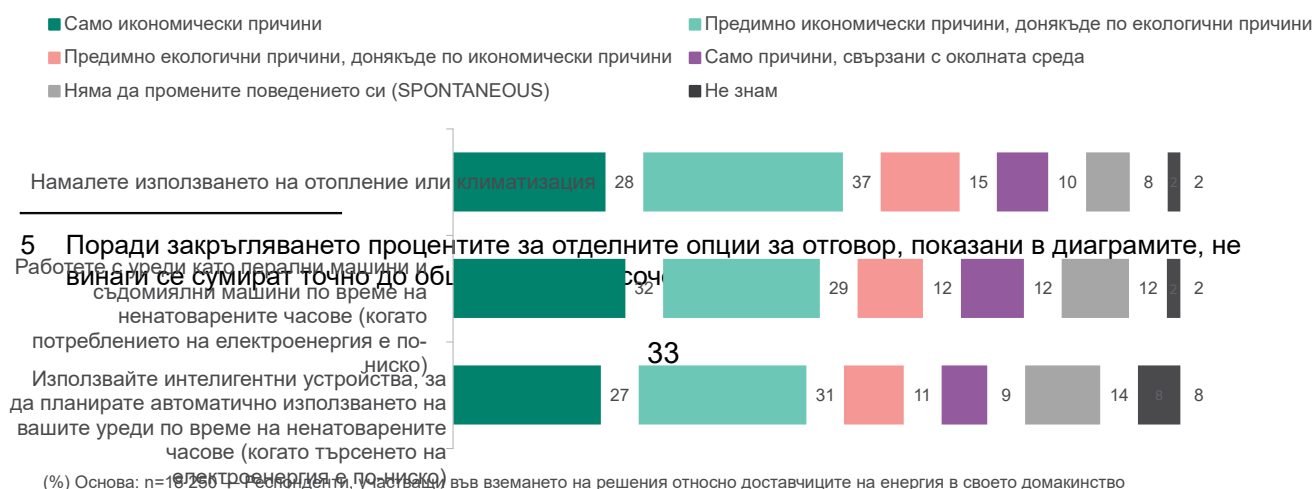
За всяка от трите предложени промени в поведението по отношение на потреблението на енергия малък дял от респондентите (вариращи от 8 % до 14 %) съобщават, че изобщо не желаят да променят навиците си. Сред тези, които са отворени за промяна, само или предимно икономически причини се очертават като основен мотиватор и за трите изброени промени, като 59 % до 65 % от респондентите се позовават на икономически причини.⁵

Въпреки това част от респондентите, вариращи между 20 % и 24 %, посочват главно или само екологични причини като своя мотивация за различното поведение.

По отношение на мотивацията за по-ниско потребление на отопление или климатизация преобладават икономическите фактори. Около две трети (65 %) от респондентите посочват само или предимно икономически причини (28 % „само икономически причини“ и 37 %

„предимно икономически причини, донякъде по екологични причини“). Екологичните съображения са основният мотив за почти една четвърт от респондентите (15 % „предимно екологични причини, донякъде по икономически причини“ и 10 % „само екологични причини“). От друга страна, по-малко от един на всеки десет (8%) респонденти посочват, че не биха променили поведението си в това отношение.

B11 Какво би Ви мотивирало да промените поведението си по отношение на потреблението на енергия у дома по следните начини?

Когато се обмисля използването на уреди като перални машини и съдомиялни машини по време на ненатоварените часове (когато търсенето на електроенергия е по-ниско), икономическите мотиви отново водят. Около шест от всеки десет респонденти (61 %) посочват само или предимно икономически причини за тази потенциална промяна (32 % „само икономически причини“ и 29 % „предимно икономически причини, донякъде по екологични причини“). Факторите, свързани с околната среда, са основният двигател за 24 % от респондентите (12 % „предимно екологични причини, донякъде по икономически причини“ и 12 % „само екологични причини“). Малко над един на всеки десет (12%) заявява, че не би променил поведението си по този начин.

Що се отнася до използването на интелигентни устройства за автоматично планиране на уредите по време на ненатоварените часове, моделът остава подобен. Икономическите причини продължават да бъдат основният фактор, влияещ върху промяна в поведението, цитиран от мнозинството от респондентите (27 % „само икономически причини“ и 31 % „предимно икономически причини, донякъде по екологични причини“). Екологичните съображения са основният фактор за един на всеки пет (20 %) респонденти (от които 11 % заявяват „предимно екологични причини, донякъде по икономически причини“ и 9 % „само екологични причини“). Малко по-голяма група (14 %) посочват, че не биха възприели тази промяна в поведението.

Разлики между държавите

С изключение на Германия (44 %) мнозинството във всички държави членки посочват само или предимно икономически причини като своя основна мотивация за по-ниско потребление на отопление или климатизация. Полша води с най-висок процент — 87 %, следвана от Кипър (82 %). Въпреки че икономическите фактори преобладават във всички държави членки, мотивацията в областта на околната среда играе значителна роля в Германия (39 %) и Малта (38 %). По-специално в Латвия повече от двама на всеки десет респонденти (22 %) не биха променили поведението си.

Що се отнася до мотивацията за работа с уреди като перални машини и съдомиялни машини през ненатоварените часове, икономическите съображения продължават да бъдат основният двигател в повечето държави

членки. Само Германия (38 %), Унгария (45 %) и Нидерландия (46 %) са изключения, като по-малко от половината от респондентите посочват само или предимно икономически причини. Сред държавите с мнозинства, които отдават приоритет на икономическите причини, Кипър (80 %) отново е начело, следван отблизко от Франция (76 %) и Ирландия (76 %). Главно или само екологични причини, макар и второстепенни като цяло, отново играят важна роля за мотивиране на респондентите в Малта (37 %) и Германия (36 %). Латвия отново е страната, в която най-голям дял от анкетираните (35 %) не биха променили поведението си.

Икономическите съображения са също така основният мотив за използването на интелигентни устройства за планиране на използването на уреди през ненатоварените часове (когато търсенето на електроенергия е по-ниско) в повечето държави членки. Кипър (78 %) и Франция (75 %) отново са начело, като най-голям дял от респондентите посочват само или предимно икономически причини. За разлика от тях Германия (37 %), Нидерландия (41 %), Унгария (43 %), Латвия (47 %) и Австрия (47 %) се открояват като изключения, при които по-малко от половината от респондентите отдават приоритет на икономически причини. В Малта (34 %), Нидерландия (34 %) и Германия (30 %) най-малко трима от всеки десет респонденти посочват, че са мотивирани да променят това поведение единствено или предимно по екологични причини. Естония (35 %) и Латвия (37 %) се открояват като държавите, в които повече от трима на всеки десет респонденти не биха променили поведението си.

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

Въпрос 11: Какво би ви мотивирало да промените поведението си по отношение на потреблението на енергия у дома по следните начини?

	Намалете използването на отопление или климатизация		Работете с уреди като перални машини и съдомиялни машини по време на ненатоварените часове (когато потреблението на електроенергия е по-ниско)		Използвайте интелигентни устройства, за да планирате автоматично използването на вашите уреди по време на ненатоварените часове (когато търсенето на електроенергия е по-ниско)	
	Само или предимно икономически причини	Само или предимно екологични съображения	Само или предимно икономически причини	Само или предимно екологични съображения	Само или предимно икономически причини	Само или предимно екологични съображения
EC-27	65	24	61	24	59	20
BE	64	27	67	22	61	20
BG	66	23	59	17	58	21
CZ	71	18	72	14	66	12
DK	62	28	63	21	54	19
Германия	44	39	38	36	37	30
EE	78	8	70	6	50	6
Ирландия	62	31	76	18	56	20
EL	76	19	71	21	68	20
ES	74	21	68	20	68	14
FR	69	14	76	19	75	10
HR	58	24	62	16	54	18
ИТ	63	30	63	27	61	25
CY	82	10	80	11	78	10
LV	62	11	53	7	47	7
LT	65	23	67	16	71	15
Люксембург	60	34	68	28	65	26
HU	61	30	45	33	43	28
MT	57	38	56	37	57	34
NL	60	28	46	34	41	34
AT	55	32	54	22	47	19
Полша	87	10	63	15	60	9
PT	73	19	66	21	65	20
RO	74	20	69	24	71	22
SI	58	24	62	15	56	13
SK	71	20	67	17	64	18
FI	69	18	65	12	53	11
SE	62	30	61	26	58	24

(%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

Социално-демографски съображения

Респондентите на възраст 25—39 години (26 %) са по-склонни да посочват (само или главно) екологични причини за намаляване на използването на отопление или климатизация в сравнение с тези на възраст 18—24 години или 40—54 години (съответно 21 % и 22 %). Обратно, респондентите на възраст 18—24 години е по-вероятно да бъдат икономически мотивирани да използват уреди през ненатоварените часове в сравнение с тези на възраст 25—39 години и 55+ (съответно 67 % спрямо 59 % и 60 %).

Ръчните работници (71 %) показват по-голяма тенденция да бъдат икономически мотивирани да намалят използването на отопление или климатизация в сравнение със самостоятелно заетите лица (64 %).

Собствениците на апартаменти (70%) са по-склонни от тези в други жилищни ситуации (62%-64%) да цитират икономически причини за намаляване на използването на отопление или климатизация. Те също така показват по-голяма склонност от други групи да бъдат икономически мотивирани да използват интелигентни устройства за планиране на уреди по време на ненатоварените часове (62 % спрямо 55 %—58 %).

Респондентите, които се притесняват за способността си да плащат сметки, са по-склонни от тези, които винаги могат да си позволят плащания на сметки, да бъдат икономически мотивирани за две енергоспестяващи поведения: работа с уреди по време на ненатоварените часове (70 % спрямо 60 %) и използване на интелигентни устройства за планиране на ненатоварените часове на използване на уредите (66 % спрямо 58 %).

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

B11 Доколко сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения относно Вашите доставчици на електроенергия и газ/Вашия доставчик на електроенергия?

	Намалете използването на отопление или климатизация		Работете с уреди като перални машини и съдомиялни машини по време на ненатоварените часове (когато потреблението на електроенергия е по-ниско)		Използвайте интелигентни устройства, за да планирате автоматично използването на вашите уреди по време на ненатоварените часове (когато търсенето на електроенергия е по-ниско)	
	Само или предимно икономически причини	Само или предимно екологични причини	Само или предимно икономически причини	Само или предимно екологични причини	Само или предимно икономически причини	Само или предимно екологични причини
ЕС-27	65	24	61	24	59	20
Възраст						
18-24	68	21	67	24	61	21
25-39	65	26	59	27	60	21
40-54	68	22	63	22	60	19
55+	63	25	60	24	56	19
Трудов статус						
Самостоятелно заето лице	64	25	59	25	57	22
Служител	66	26	61	25	59	20
Работник, извършващ физически труд	71	19	58	26	61	18
Не работи	65	23	63	22	59	18
Жилищен статус						
Наем на еднофамилна къща	62	23	62	21	56	20
Отдаване под наем на апартамент	64	25	60	26	55	23
Притежаване на еднофамилна къща	64	25	60	24	58	20
От апартамент	70	23	63	22	62	17
Финансово състояние						
Винаги можете да си позволите да плащате сметките си за енергия	64	25	60	25	58	20
Тревожите се, че можете да плащате сметките си за енергия, но обикновено успявате да го направите	71	20	70	19	66	15
Понякога не можете да плащате сметките си за енергия навреме	77	14	66	16	61	15
Често не можете да плащате сметките си за енергия навреме	73	19	68	21	59	21

(%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

3. Избор на доставчик и поведение при смяна на доставчика

3.1. Важни фактори при избора на доставчик на енергия

След това лицата, отговорни за вземането на решения в областта на енергетиката, бяха попитани за важни фактори (освен цената) при избора на доставчик на енергия. В този раздел се прави разграничение между респондентите, които са сменили доставчика си през последните три години, и тези, които не са сменили доставчика си в този срок. (Вж. раздел 3.2 за обсъждане относно процента на смяна на доставчика.)

По-специално, класирането на факторите е последователно както за тези, които са сменили доставчика си, така и за тези, които не са сменили доставчика си на енергия през последните три години.

Качеството на услугата се нарежда на първо място, избрано от над една трета от тези, които са сменили доставчика си (36 %), и повече от половината от тези, които не са сменили доставчика си (52 %).

Следва репутацията на доставчика, избрана от най-малко една трета от респондентите в двете групи (34 % за лицата, които сменят доставчика, и 38 % за лицата, които не сменят доставчика).

Устойчивите енергийни източници в микса на доставчика са важни за по-малко от трима на

всеки десет респонденти от двете групи (27 % за комутатори и 28 % за лица, които не са комутатори).

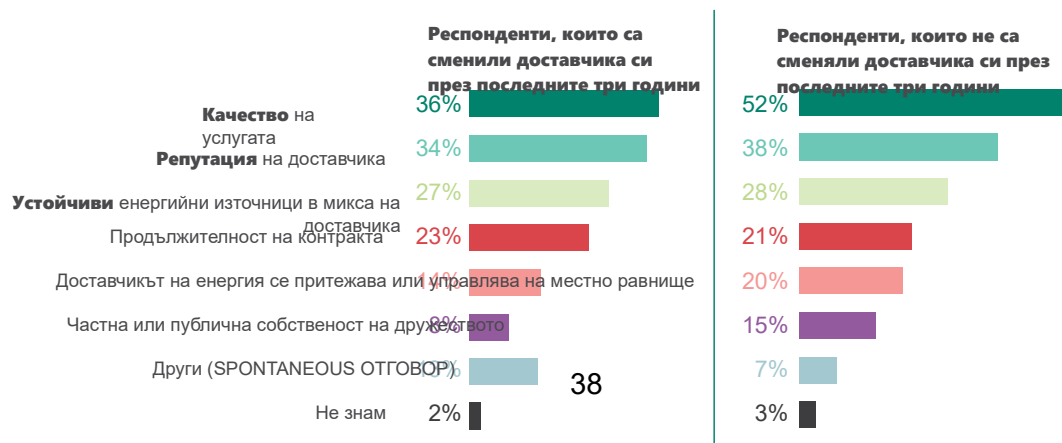
Продължителността на договора е посочена като важен фактор от повече от една пета от респондентите в двете групи (съответно 23 % и 21 %).

По-малките дялове на двете групи показват колко е важно доставчикът на енергия да бъде притежаван или управляван на местно равнище (съответно 14 % и 20 % от комутаторите и лицата, които не са комутатори); частната или публичната собственост на дружеството (съответно 8 % и 15 %); или всеки друг фактор (съответно 13 % и 7 %).

B10 Когато последно сте сменили доставчиците на енергия, кои фактори, освен цената, са били най-важни при избора ви?

Ако трябва да смените доставчика на енергия, освен цената, кой фактор би бил най-важен във вашето решение?

Можете да дадете до три отговора. [Множество отговори]

Разлики между държавите

В почти всяка държава членка сред респондентите, които не са сменяли доставчиците на енергия през последните три години, качеството на услугата се посочва като важен фактор (освен цената) при избора на доставчик на енергия от най-големия дял от респондентите. Този фактор се посочва от 39 % от лицата, които не сменят доставчика си в Дания, и 78 % в Малта. Качеството на услугите е важен фактор и за респондентите, които са сменили доставчика си през последните три години, като се нареждат на първо място в 14 държави членки. Най-висок дял на лицата, които избират този фактор, се наблюдава в Румъния (58 %), Португалия (55 %), Словакия (55 %) и Чехия (54 %).

В пет държави членки най-високият фактор сред доставчиците на комутационни услуги е репутацията на доставчика; това се отнася за Чехия (55 %), Нидерландия (53 %), България (43 %), Дания (34 %) и Латвия (28 %). Тази причина обаче е важна и за доставчиците на комутационни услуги в Румъния (54 %) и Словакия (49 %). Сред лицата, които не извършват смяна на доставчика, това е най-високият фактор в Полша (54 %) и Нидерландия (48 %, заедно с качеството на услугата).

Устойчивите енергийни източници в микса на доставчика са посочени като важен фактор от 46 % от доставчиците на комутационни услуги в Белгия, 37 % в Швеция и 35 % в Австрия — в тези държави членки този фактор е най-цитираният. Сред лицата, които не извършват комутация, този фактор се посочва предимно в Швеция (50 %) и Дания (41 %).

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

Q10a Когато последно сменихте доставчиците на енергия, кои фактори, освен цената, бяха най-важни във вашия избор? Можете да дадете до три отговора. [Множество отговори]

	Качество на услугата	Репутация на доставчика	Устойчиви енергийни източници в микса на доставчика	Срок на договора	Доставчикът на енергия се притежава или управлява на местно равнище	Частна или публична собственост на дружеството	Други (SPONTANEOUS ОТГОВОР)	Не знам
EC-27	36	34	27	23	14	8	13	2
BE	44	42	46	27	12	7	12	6
BG	28	43	15	30	10	0	20	0
CZ	54	55	14	31	12	5	9	3
DK	28	34	23	9	8	5	30	7
Германия	40	28	33	35	21	13	7	4
EE	29	28	13	23	7	11	21	10
Ирландия	33	28	21	31	13	6	14	2
EL	37	33	16	18	4	14	16	8
ES	37	33	14	12	14	6	13	0
FR	31	28	25	21	7	15	34	0
HR	33	14	10	9	20	7	29	8
ИТ	35	34	27	16	13	1	16	3
CY	-	-	-	-	-	-	-	-
LV	27	28	13	22	5	4	22	3
LT	36	35	20	36	6	19	9	6
Люксембург	35	33	21	12	23	17	0	0
HU	25	8	25	13	7	15	34	10
MT	-	-	-	-	-	-	-	-
NL	23	53	35	35	14	2	0	0
AT	16	30	35	20	21	5	17	1
Полша	48	41	32	24	6	3	2	1
PT	55	24	33	24	13	8	0	2
RO	58	54	25	30	20	27	7	2
SI	40	20	18	11	8	5	19	8
SK	55	49	26	19	7	10	11	2
FI	19	26	30	32	15	5	11	7
SE	22	23	37	21	16	4	18	3

Бележка: Колкото по-голям е делът на респондентите, които избират отговор, толкова по-тъмно зелена е клетката. Най-високият отговор за всяка страна е показан с тъмнозелен и бял шрифт.

(%) Основа: n=6 703 — Респонденти, които са сменили доставчика си през последните три години (участвали в енергийни решения в своето домакинство)

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

B106 Ако трябваше да смените доставчика на енергия, освен цената, кой фактор би бил най-важен във вашето решение? Можете да дадете до три отговора. [Множество отговори]

	Качество на услугата	Репутация на доставчика	Устойчиви енергийни източници в микса на доставчика	Срок на договора	Доставчикът на енергия се притежава или управлява на местно равнище	Частна или публична собственост на дружеството	Други (SPONTANEOUS ОТГОВОР)	Не знам
EC-27	52	38	28	21	20	15	7	3
BE	70	53	47	33	20	10	3	5
BG	60	34	5	9	12	7	4	2
CZ	60	53	20	27	9	12	5	5
DK	39	38	41	11	16	11	11	5
Германия	48	28	32	27	34	15	9	6
EE	55	37	16	19	15	12	8	8
Ирландия	46	34	15	20	19	13	6	3
EL	47	29	20	13	12	27	5	7
ES	52	42	25	23	9	30	0	0
FR	44	36	27	19	26	12	16	0
HR	55	20	31	10	12	8	6	9
ИТ	54	36	37	19	20	13	4	4
CY	71	38	44	25	20	23	4	1
LV	40	34	14	20	6	14	9	10
LT	51	44	18	25	8	23	6	1
Люксембург	52	51	30	9	42	24	0	2
HU	62	17	28	12	14	25	6	6
MT	78	37	45	8	30	16	1	0
NL	48	48	27	3	11	15	0	1
AT	45	30	35	21	29	13	4	2
Полша	50	54	19	29	12	7	8	0
PT	65	13	38	15	6	14	4	1
RO	74	48	31	36	22	17	3	2
SI	57	16	22	15	10	6	11	6
SK	71	52	39	21	16	17	5	3
FI	40	37	31	19	33	8	4	4
SE	42	27	50	18	29	8	5	2

Бележка: Колкото по-голям е дялът на респондентите, които избират отговор, толкова по-тъмно зелена е клетката. Най-високият отговор за всяка страна е показан с тъмнозелен и бял шрифт.

(%) Основа: n=11 547 — Респонденти, които не са сменили доставчика си през последните три години (участвали в енергийни решения в своето домакинство)

Социално-демографски съображения

Сред респондентите, които са сменили доставчиците на енергия през последните три години, жените (39 %) са по-склонни от мъжете (33 %) да отдават приоритет на качеството на услугите в своя процес на вземане на решения.

Q10a Когато последно сменихте доставчиците на енергия, кои фактори, освен цената, бяха най-важни във вашия избор? Можете да дадете до три отговора. [Множество отговори]

	Качество на услугата	Репутация на доставчика	Устойчиви енергийни източници в микса на доставчика	Срок на договора	Доставчикът на енергия се притежава или управлява на местно равнище	Частна или публична собственост на дружеството	Други (SPONTANEOUS ОТГОВОР)	Не знам
ЕС-27	36	34	27	23	14	8	13	2
Пол								
Мъжки	33	34	27	22	13	9	13	2
Женски	39	34	26	24	15	6	13	2

(%) Основа: n=6 703 — Респонденти, които са сменили доставчика си през последните три години (участвали в енергийни решения в своето домакинство)

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

За тези, които не са сменили доставчика си наскоро, респондентите на възраст над 55 години (49 %) е по-малко вероятно да подчертаят значението на качеството на услугата в сравнение с тези на възраст 25—54 години (55—56 %). От друга страна, по-младите лица на възраст между 18 и 24 години (33 %) отдават по-голямо значение на устойчивите енергийни източници в микса на доставчика в сравнение с тези на възраст над 55 години (27 %). Освен това лицата на възраст между 25 и 39 години (26 %) са по-склонни от другите възрастови групи (16 %—21 %) да считат продължителността на договора за важен фактор.

Сред лицата, които не работят (25 %), е по-малко вероятно от наетите лица или самостоятелно заетите респонденти (31 % и за двете) да дадат приоритет на устойчивите енергийни източници в микса на доставчика, когато обмислят потенциална промяна.

В106 Ако трябваше да смените доставчика на енергия, освен цената, кой фактор би бил най-важен във вашето решение? Можете да дадете до три отговора. [Множество отговори]

	Качество на услугата	Репутация на доставчика	Устойчиви енергийни източници в микса на доставчика	Срок на договора	Доставчикът на енергия се притежава или управлява на местно равнище	Частна или публична собственост на дружеството	Други (SPONTANEOUS ОТГОВОР)	Не знам
ЕС-27	52	38	28	21	20	15	7	3
Възраст								
18-24	53	44	33	16	16	13	9	1
25-39	56	39	29	26	20	14	6	1
40-54	55	39	30	21	19	15	6	2
55+	49	36	27	21	21	15	8	3
Трудов статус								
Самостоятелно заето лице	50	35	31	20	20	15	6	3
Служител	54	38	31	22	22	15	7	2
Работник, извършващ физически труд	52	39	30	23	21	14	6	2
Не работи	51	39	25	22	18	15	8	3

(%) Основа: n=11 547 — Респонденти, които не са сменили доставчика си през последните три години (участвали в енергийни решения в своето домакинство)

3.2. Поведение на потребителите при смяна на доставчика

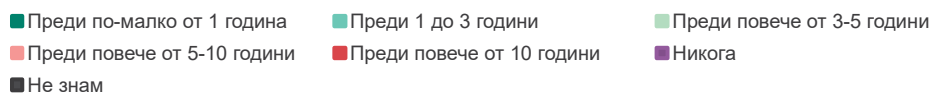
Лицата, отговорни за вземането на решения в областта на енергетиката, бяха запитани за тяхната история на смяна на доставчиците на електроенергия и газ, въпреки че този въпрос не беше поставен в Кипър и Малта поради специфичната структура на техните енергийни пазари.

По-малко от четирима на всеки десет (38%) респонденти

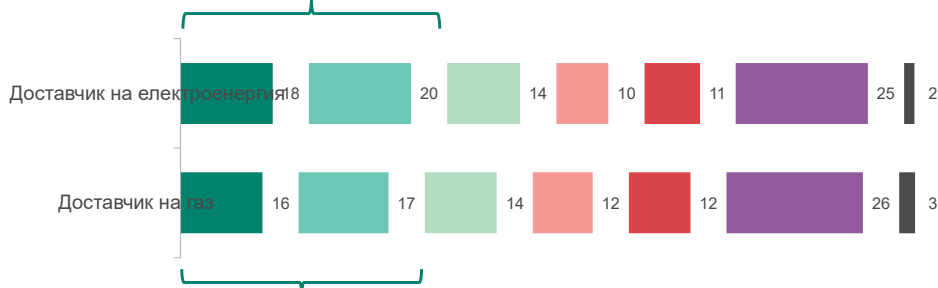
посочват, че са сменили доставчиците си на електроенергия през последните три години. Около една четвърт от анкетираните (24 %) съобщават, че са сменили доставчика си на електроенергия между три и десет години. Около един на всеки десет (11%) респонденти споменават, че са го направили преди повече от десет години, а една четвърт (25%) от респондентите никога не са сменяли своя доставчик на електроенергия.

Респондентите, свързани към мрежата за природен газ, също бяха попитани за поведението им при смяна на доставчика на газ. Една трета (33%) от тази група посочват, че са сменили доставчика си през последните три години. Около една четвърт (26%) от тази група споменават, че са сменили доставчика си на газ между три и десет години. Малко над един на всеки десет (12%) респонденти посочват, че са го сменили преди повече от десет години. Подобно на поведението при смяна на доставчика на електроенергия, около една четвърт (26 %) от респондентите съобщават, че никога не са сменяли доставчика на газ.

B7 Кога беше последният път, когато домакинството ви се смени ...?

През последните 3 години **38%**

През последните 3 години **33%**

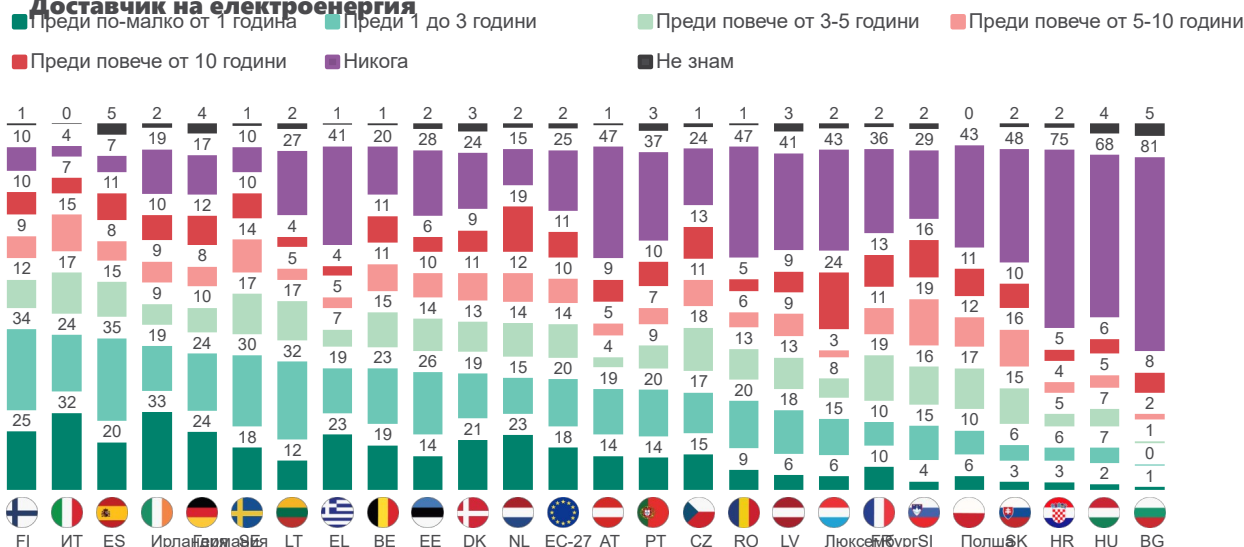
Разлики между държавите

Делът на респондентите, които посочват, че са сменили своя доставчик на електроенергия през последните три години, варира от 2 % в България до 59 % във Финландия.⁶ Освен Финландия има още три държави членки, в които повече от половината от респондентите са сменили своя доставчик на електроенергия през последните три години: Италия (56 %), Испания (55 %) и Ирландия (52 %).

По подобен начин съществуват значителни различия между държавите членки по отношение на дела на респондентите (свързани с газопреносната мрежа), които са сменили своя доставчик на газ през последните три години — от 5 % в Унгария на 58 % в Ирландия.

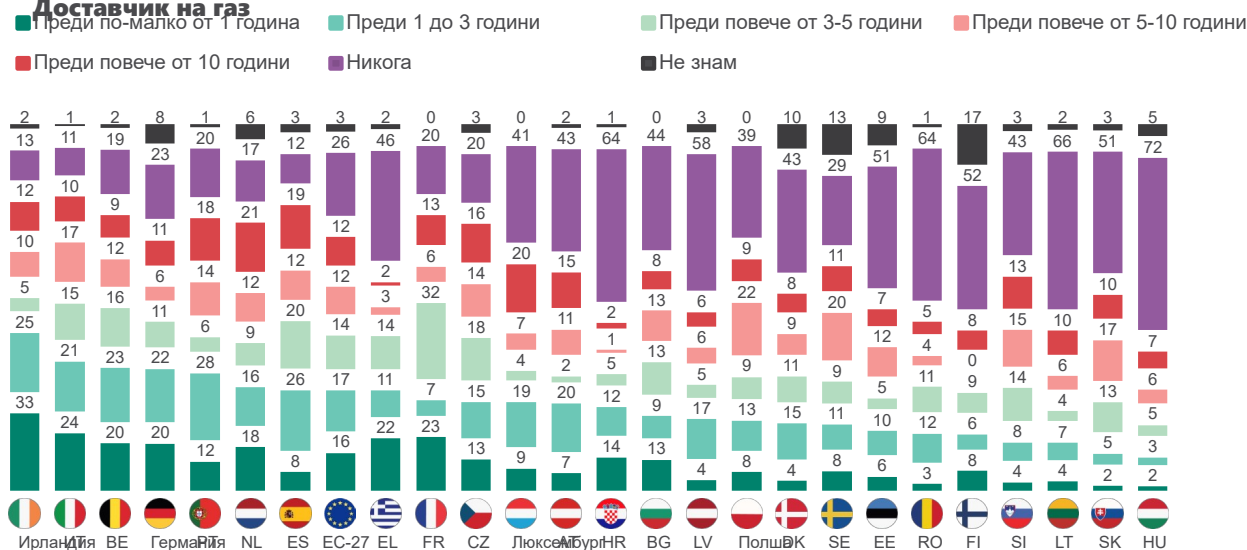
Q7_1 Кога беше последният път, когато домакинството ви се смени ...?

Доставчик на електроенергия

Q7_2 Кога беше последният път, когато домакинството ви се смени ...?

Доставчик на газ

(%) Base: n=7 720 — Респонденти, свързани към мрежата за природен газ и участващи в енергийни решения в своето домакинство

6 Поради закръгляването процентите за отделните опции за отговор, показани в диаграмите, не винаги се сумират точно до общите суми, посочени в текста.

Социално-демографски съображения

Респондентите на възраст 55 и повече години (27 %) са по-склонни да съобщават, че никога не са сменяли доставчиците на електроенергия в сравнение с по-младите възрастови групи (21 % от лицата на възраст 18—24 години и 24 % от лицата на възраст 25—39 години). Подобен модел се наблюдава и при доставчиците на газ, като при възрастовата група над 55 години е по-вероятно лицата на възраст между 18 и 24 години да докладват, че никога не са сменяли доставчиците си (28 % спрямо 20 %). По-възрастната група (34 %) също е по-малко вероятно да е сменила доставчиците на електроенергия през последните три години в сравнение с тези на възраст 25—39 години (43 %) и 40—54 години (38 %).

Жилищният статус също играе роля, като наемателите показват по-голяма склонност към наскоро сменени доставчици. Те са по-склонни от собствениците да сменят доставчиците на електроенергия (43 % спрямо 36 %) и доставчиците на газ (39 % спрямо 31 %) през последните три години.

B7 Кога беше последният път, когато домакинството ви се смени ...?

(%) Base:n=18 250 — Респонденти, участващи в енергийни решения в своето домакинство (електроенергия) &
Base:n=7 720 — Респонденти с връзка към мрежата за природен газ и участващи в енергийни решения в своето домакинство (газ)

3.3. Причини за смяна на доставчика

Лицата, отговорни за вземането на решения в областта на енергетиката, които са сменили доставчиците на енергия през последните три години, бяха запитани за основните причини за последното си решение.

Около две трети (68 %) от респондентите в тази група посочват, че са сменили доставчика си, защото са намерили оферта с по-добра цена.

Други причини за смяната на доставчика са докладвани от по-малки дялове от респондентите: преместване (18%); препоръки от семейство, приятели или колеги (13%); стремеж към по-екологосъобразен доставчик на енергия (11 %); които са имали проблеми с фактурирането (10%); лошо обслужване на клиентите (8%); с него се е свързал друг доставчик на енергия (7 %); да се възползват от допълнителни услуги, предоставяни от друг доставчик на енергия, като например предлагане на изолация на дома или други мерки за енергийна ефективност (5 %).

Около един на всеки десет респонденти (9 %) посочва „други“ причини.

Разлики между държавите

Във всички държави членки, с изключение на две, най-големият дял от доставчиците на комутационни услуги са направили това, тъй като са намерили оферта с по-добра цена. Освен това в 23 държави членки тази причина се посочва от поне половината от

респондентите (от 50 % в Словакия до 85 % в Португалия).

В Унгария най-голям дял от респондентите (43 %) са сменили доставчиците си на енергия след преместване⁷ на жилище. В Хърватия „другите“ причини са на първо място и се цитират от 29 % от респондентите.

B9a Какви бяха основните причини за последното Ви решение да смените доставчиците на енергия?

Можете да дадете до три отговора. [Множество отговори]

(%) Основа: n=6 703 — Респонденти, които са сменили доставчика си през последните три години (участвали в енергийни решения в своето домакинство)

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

В9а Какви бяха основните причини за последното Ви решение да смените доставчиците на енергия? Можете да дадете до три отговора. [Множество отговори]

	Намерили сте оферта с по-добра цена	Преместили се вкъщи	Поради препоръки от семейство, приятели или колеги	Искате по-екологосъобразен доставчик на енергия	Имали сте проблеми с фактурирането	Поради лошото обслужване на клиентите	С Вас се свързал друг доставчик на енергия	За да се възползвате от допълнителни услуги, които друг доставчик на енергия предоставя, като например предлагане на изолация на дома или друга енергия	Други (SPONTANEOUS ОТГОВОР)
ЕС-27	68	18	13	11	10	8	7	5	9
BE	72	25	14	32	14	14	11	7	6
BG	69	14	10	4	26	3	4	20	0
CZ	68	17	14	5	5	9	16	6	13
DK	41	26	9	8	6	13	5	11	18
Германия	64	15	8	22	4	7	4	7	9
ЕЕ	66	20	10	6	2	3	7	4	12
Ирландия	83	6	14	16	7	8	8	9	0
EL	67	14	18	3	27	20	19	3	2
ES	72	15	12	6	15	4	8	2	0
FR	75	14	10	4	11	7	2	4	19
HR	26	18	15	7	5	6	15	3	29
ИТ	63	17	17	5	11	5	6	2	15
CY	-	-	-	-	-	-	-	-	-
LV	67	18	7	4	2	1	12	5	8
LT	59	14	21	14	5	6	8	6	11
Люксембург	55	16	11	21	4	5	14	1	10
HU	9	43	13	1	2	3	21	1	20
MT	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NL	69	28	14	12	6	17	4	12	12
АТ	75	12	10	22	8	6	2	4	9
Полша	77	25	12	11	13	9	5	1	2
PT	85	30	24	7	5	11	12	8	0
RO	69	22	34	16	23	20	21	8	7
SI	62	10	25	9	0	4	6	10	11
SK	50	27	9	20	13	9	13	11	10
FI	72	23	3	13	2	5	8	4	8
SE	55	26	10	17	4	4	10	7	9

Бележка: Колкото по-голям е дялът на респондентите, които избират отговор, толкова по-тъмно зелена е клетката. Най-високият отговор за всяка страна е показан с тъмнозелен и бял шрифт.

(%) Основа: n=6 703 — Респонденти, които са сменили доставчика си през последните три години (участвали в енергийни решения в своето домакинство)

Социално-демографски съображения

Вероятността за посочване на по-добра ценова оферта като основна причина за смяна на доставчика се увеличава с възрастта — от 57 % от лицата на възраст 18—24 години до 70 % от лицата на възраст 40 и повече години. Обратно, преместването на къща като причина намалява с възрастта, от 26% от 18-24-годишните до 13% от тези над 55 години. Най-младата възрастова група (18—24 години) също е най-вероятно да посочи проблемите с фактурирането като основна причина за смяна на доставчика (15 % спрямо 9—10 % от другите възрастови групи).

В сравнение с респондентите в други професионални групи е по-малко вероятно работниците, полагащи физически труд, да посочат намирането на по-добро ценово предложение като основна причина за смяната на доставчика (58 % спрямо 68 %—69 % от другите професионални групи).

Жилищният статус също играе роля, като собствениците на жилища са по-склонни от наемателите да сменят поради по-добри ценови оферти (70% спрямо 62%) и по-малка вероятност да сменят поради преместване на къщи (16% спрямо 24%).

B9a Какви бяха основните причини за последното Ви решение да смените доставчиците на енергия? Можете да дадете до три отговора. [Множество отговори]

	Намерихте ли оферта с по-добра цена	Премислите препоръки от приятели или колеги	Поради семейство, приятели или колеги	Искате по-екологосъобразен доставчик на енергия	Имате ли проблеми с фактурирането	Поради лошото обслужване на клиентите	С Вас се е свързал друг доставчик на енергия	За да се възползвате от допълнителни услуги, предоставяни от друг доставчик на енергия, като например предлагане на изолация на дома или други мерки за енергийна ефективност	Други (SPONTANEOUS ОТГОВОР)
ЕС-27	68	18		13	11	10	8	7	5
Възраст									
18-24	57	26		15	5	15	9	4	5
25-39	65	23		15	14	9	9	6	6
40-54	70	18		13	10	9	8	6	4
55+	70	13		12	12	10	7	8	4
Професия									
Самостоятелно заето лице	69	17		12	14	10	10	8	3
Служител	68	19		14	12	9	8	7	6
Работник, извършващ физически труд	58	25		13	7	18	4	10	2
Не работи	69	16		14	10	10	7	7	4
Жилищен статус									
Отдаване под наем	62	24		13	12	10	9	4	5
Притежаване	70	16		13	11	10	7	8	5

(%) Основа: n=6 703 — Респонденти, които са сменили доставчика си през последните три години (участвали в енергийни решения за своето домакинство)

3.4. Причини да не сменяте

Лицата, отговорни за вземането на решения в областта на енергетиката, които не са сменили доставчиците на енергия през последните три години, бяха запитани за основните причини, които са им попречили да сменят доставчиците на енергия в този срок. Този въпрос не беше поставен в Кипър и Малта поради специфичната структура на техните енергийни пазари.

Малко над половината (52 %) от респондентите в тази група посочват, че не са сменили доставчика си, защото са доволни от надеждността, обслужването и цената на настоящия си доставчик на енергия.

Около един на всеки четирима респонденти (26 %) отговаря, че не смята, че има разлика между доставчиците на енергия, за да си струва смяната.

Следващите три причини са посочени от най-малко един от всеки десет респонденти: трудности при сравняването на оферти от различни доставчици на енергия (15 %); усещането, че смяната на доставчика е твърде сложна или отнема твърде много време (13 %), и опасенията за прекъсвания или технически трудности, произтичащи от смяната на доставчика (10 %).

По-малките дялове (под 10 %) посочват други пречки пред смяната на доставчика, а именно: сключване на договор с нежелание за плащане на неустойка за смяна на доставчика (8 %); липса на осведоменост относно възможността за смяна (6 %); възприеманите трудности при намирането на информация за други доставчици (6 %); невъзможността да се

намери информация за това как да се извърши смяната (4 %) или други причини (7 %).

Около един на всеки десет (9%) респонденти заявяват, че никога не са мислили за смяна на доставчика.

Какви са основните причини, които ви попречиха да смените доставчика на енергия през последните три години?

Можете да дадете до три отговора. [Множество отговори]

Разлики между държавите

В почти всяка държава членка най-големият дял от респондентите, които не са сменили доставчика си на енергия през последните три години, не са сменили доставчика си, тъй като са доволни от надеждността, услугата и цената на настоящия си доставчик на енергия. Тази причина се посочва от 74 % от респондентите в Чехия, 73 % в Швеция и 71 % в Белгия. За разлика от това, в Полша само 19 % от лицата, които не са превключватели, посочват тази причина, докато 31 % заявяват, че не са сменили доставчика си, тъй като не смятат, че има разлика между доставчиците на енергия, за да си струва смяната. Последната причина е и най-цитираната причина в Румъния (избрана с 50%). Други държави членки, в които тази причина се посочва от повече от четирима на всеки десет респонденти, са Литва (50 %), Естония (45 %), Гърция (45 %) и Италия (42 %).

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

Какви са основните причини, които ви попречиха да смените доставчика на енергия през последните три години? Можете да дадете повече от един отговор. [Множество отговори]

	Доволни сте от надеждността, обслужването и цената на настоящия Ви доставчик на енергия	Не смятате, че има разлика между доставчиците на енергия, за да си смените доставчателя	Трудно е да се сравняват офертите на различните доставчици на енергия	Смятате, че смяната на доставчика е твърде сложна или отнема твърде много време	Притеснявате се от прекъсвания или технически трудности, произтичащи от смяната на доставчика	Не можете да смените доставчика си, защото сте обвързани с договора и не сте готови да платите неустойка за смяната.	Не знаехте, че можете да смените	Смятате, че е трудно да намерите информация за други доставчици	Не можете да намерите информация за това как да превключите	Други (SPONTANEOUS ОТГОВОР)
ЕС-27	52	26	15	13	10	8	6	6	4	7
BE	71	29	30	23	13	6	2	8	6	3
BG	25	13	1	6	2	4	17	1	11	20
CZ	74	35	15	15	3	15	3	5	1	3
DK	61	16	9	12	2	2	1	5	1	8
Германия	62	11	8	10	4	3	7	2	3	10
EE	58	45	6	6	1	9	2	3	3	7
Ирландия	45	22	20	10	5	26	4	6	2	7
EL	46	45	13	14	12	6	0	5	2	5
ES	50	31	10	10	8	8	5	3	3	9
FR	63	16	15	11	13	6	7	4	6	11
HR	34	31	8	14	13	4	6	10	4	8
ИТ	57	42	26	6	13	4	7	4	4	6
CY	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
LV	55	28	8	5	2	4	0	2	1	5
LT	55	50	16	11	9	10	1	2	3	2
Люксембург	45	13	7	16	7	6	4	6	16	13
HU	33	22	10	13	7	5	21	9	7	12
MT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NL	60	26	6	18	0	3	2	4	2	6
АТ	48	31	10	19	13	11	3	8	5	1
Полша	19	31	25	19	13	18	6	10	2	2
PT	56	20	1	13	7	5	5	2	13	6
RO	47	50	21	28	21	17	4	19	10	3
SI	63	29	10	8	6	4	1	5	2	3
SK	69	38	14	16	14	5	2	6	4	3
FI	68	34	9	11	4	9	1	5	1	4
SE	73	31	16	19	3	7	2	3	1	3

Бележка: Колкото по-голям е дялът на респондентите, които избират отговор, толкова по-тъмно зелена е клетката. Най-високият дял за всяка страна е показан с тъмнозелен и бял шрифт.

(%) Основа: n=11 547 — Респонденти, които не са сменили доставчика си през последните три години (участвали в енергийни реформи в домакинство)

Социално-демографски съображения

Собствениците на жилища са по-склонни да вярват, че няма значителна разлика между доставчиците на енергия, за да си струва смяната (28% срещу 22% от наемателите). Те също така са по-склонни да възприемат процеса на смяна на доставчика като твърде сложен или отнемащ време (15 % спрямо 10 % от наемателите).

Какви са основните причини, които ви попречиха да смените доставчика на енергия през последните три години? Можете да дадете до три отговора. [Множество отговори]

	Доволни сте от надеждността, обслужването и цената на настоящия Ви доставчик на енергия	Не смятате, че има разлика между доставките на енергия, за да си струва смяната	Трудно е да се сравняват офертите на различните доставчици на енергия	Смятате, че смяната на доставчика е твърде сложна или отнема много време	Притеснявате се от прекъсвания или технически трудности, произтичащи от смяната на доставчика	Не можете да смените доставчика си, защото сте обвързани с договор и не сте готови да платите неустойка за смяната.	Не знаете, че можете да смените	Смятате, че е трудно да намерите информация за други доставчици	Не можете да намерите информация за това как да превключите	Никога не сте мислили за смяна (SPONTANEOUS ANSWER)	Други (SPONTANEOUS ANSWER)	Не знам
ЕС-27	52	26	15	13	10	8	6	6	4	7	9	1
Жилищен статус												
Отдаван е под наем	54	22	13	10	11	8	7	4	4	8	9	2
Притежаване	51	28	16	15	9	8	6	6	4	7	8	1

(%) Основа: n=11 547 — Респонденти, които не са сменили доставчика си през последните три години (участвали в енергийни решения в своето домакинство)

3.5. Източници на информация за решенията за смяна на доставчика

Лицата, отговорни за вземането на решения в областта на енергетиката, независимо дали са сменили доставчиците на енергия през последните три години, бяха запитани за основните си източници на информация за решенията за смяна - или вече взети решения, или потенциални бъдещи решения.

34 % от респондентите посочват уебсайтовете на доставчиците на енергия и уебсайтовете за сравняване на цените като общ източник на информация за последните доставчици. За лицата, които не са комутатори, препоръките от приятели, семейство или колеги се очертават като основен източник на информация (посочени от 46 % в сравнение с 25 % от комутаторите), следвани от уебсайтовете за сравняване на цените (34 %) и уебсайтовете на доставчиците на енергия (33 %).

Лицата, които не са доставчици на комутационни услуги, показват също така по-голяма склонност да се консултират с официална информация или кампании на публични органи (18 % спрямо 9 % за доставчиците на комутационни услуги) и отзиви от потребителски организации (17 % спрямо 12 % за доставчиците на комутационни услуги).

Рекламите от доставчици на енергия (например в медиите или онлайн) са по-влиятелни за последните доставчици на

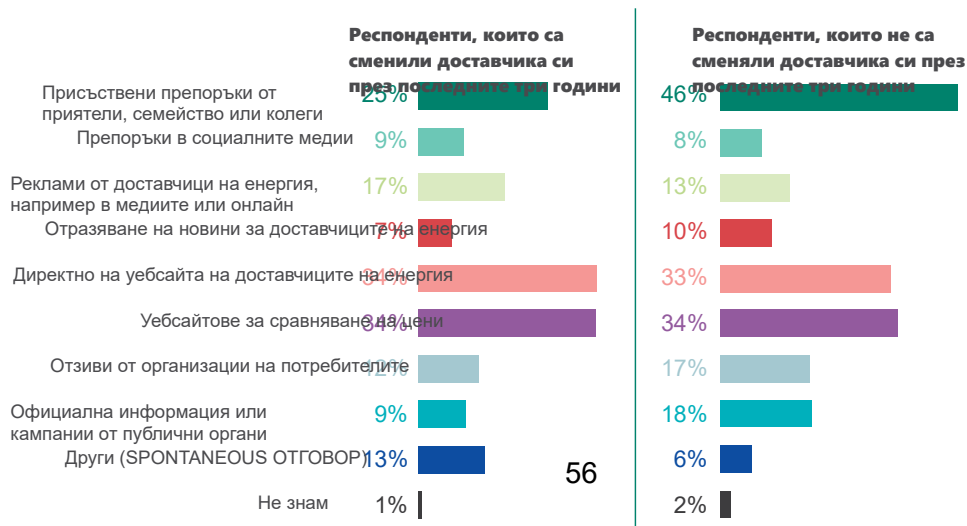
комутационни услуги (17 %) в сравнение с тези, които не са доставчици на комутационни услуги (13 %).

Отразяването на новини за доставчиците на енергия се цитира от 10 % от лицата, които не са комутатори, и 7 % от комутаторите.

Препоръките в социалните медии са най-малко използваният източник и за двете групи (9 % за комутатори, 8 % за лица, които не са комутатори).

Други източници (спонтанно споменати) са посочени от 13 % от комутаторите и 6 % от лицата, които не са комутатори.

B8 Как се информирахте при избора на Вашите настоящи доставчици на енергия/доставчик на енергия?
Как бихте се информирали, ако изберете доставчик на енергия?
Можете да дадете до три отговора. [Множество отговори]

(%) Основа: n=6 703 — Респонденти, които са сменили доставчика си през последните три години (участвали в енергийни решения в своето домакинство) / n=11 547 — Респонденти, които не са сменили доставчика си през последните три години (участвали в енергийни решения в своето домакинство)

Разлики между държавите

Най-вероятно скорошните доставчици на енергия в 17 от 27-те държави членки посочват уебсайтовете на доставчиците на енергия или уебсайтовете за сравняване на цените като основен източник на информация. Най-голям дял от последните доставчици на комутационни услуги, които избират уебсайтовете на доставчиците на енергия, се наблюдава в България (53 %) и Полша (49 %), а най-малък — в Словения (12 %) и Унгария (14 %). И обратно, уебсайтовете за сравняване на цените са най-добрите източници на информация за повече от половината от последните доставчици на комутационни услуги в Белгия (63 %), Финландия (55 %), Германия (54 %), Ирландия (53 %) и Австрия (52 %). В Хърватия, от друга страна, 10 % от респондентите споделят това мнение.

Присъствените препоръки от приятели, семейство и колеги са основният източник на информация за последните комутатори в Словения (51 %), Румъния (50 %), Гърция (37 %), Словакия (36 %), Хърватия (32 %), Латвия (25 %) и Унгария (24 %). За разлика от това, 8 % от последните доставчици на комутационни услуги в Полша разчитат на такива лични препоръки.

Делът на последните доставчици на комутационни услуги, които се позовават на реклами от доставчици на енергия като източник на информация, варира между 5 % в България и 27 % в Литва.

Дания се откроява, като 33 % от лицата, които наскоро са сменили доставчика си, посочват „други“ като най-честата си реакция. За разлика от тях, нито един респондент в Нидерландия (0 %) не посочва това.

Трима от всеки десет (30 %) лица, които наскоро са сменили доставчика си в Нидерландия, съобщават, че са се информирали за отзиви от потребителски организации. За разлика от това само 1 % от тази група в Латвия е на същото мнение.

Част от респондентите, вариращи от 3 % (в Латвия, Естония и Ирландия) до 27 % (в Румъния), посочват, че се информират с официална информация или кампании от публичните органи, когато избират своя доставчик на енергия.

Всички други източници на информация са посочени от по-малко от 25 % от респондентите във всички държави членки.

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

B8a Как се информирахте при избора на Вашите настоящи доставчици на енергия/доставчик на енергия? Можете да дадете до отговора. [Множество отговори]

	Присъствени препоръки от приятели, семейство или колеги	Препоръки в социалните медии	Реклами от доставчи ци на енергия, наприме р в медиите или онлайн	Отразяв ане на новини за доставчи ците на енергия	Директн о на уебсайта на доставчи ците на енергия	Уебсайтов е за сравняван е на цени	Отзиви от организации на потребители те	Официалн а информац ия или кампании от публични органи	Други (SPONTANEOUS ОТГОВОР)
EC-27	25	9	17	7	34	34	12	9	13
BE	19	5	12	13	33	63	19	18	
BG	49	5	5	9	53	27	14	6	
CZ	32	2	15	7	39	35	9	8	19
DK	23	7	15	2	24	21	9	4	33
Германия	21	20	20	5	29	54	8	4	
EE	35	6	14	4	41	46	2	3	
Ирландия	15	5	13	2	35	53	12	3	
EL	37	10	23	6	24	19	5	6	20
ES	27	3	18	4	39	21	7	11	16
FR	20	6	24	4	38	21	24	8	
HR	32	8	16	13	17	10	8	17	19
ИТ	30	5	11	10	31	20	8	13	20
CY	-	-	-	-	-	-	-	-	
LV	25	8	21	3	23	24	1	3	14
LT	38	16	27	10	33	42	8	14	
Люксембург	21	23	8	8	42	28	11	17	
HU	24	12	11	6	14	14	3	15	22
MT	-	-	-	-	-	-	-	-	
NL	16	18	17	12	42	50	30	6	
AT	22	10	26	5	18	52	5	13	14
Полша	8	2	11	1	49	36	21	4	14
PT	36	4	17	7	28	45	5	9	11
RO	50	15	21	20	38	35	12	27	
SI	51	14	21	2	12	19	6	7	
SK	36	13	21	2	35	31	11	13	15
FI	23	6	14	3	45	55	2	4	
SE	25	4	12	2	30	44	8	5	17

Бележка: Колкото по-голям е дялът на респондентите, които избират отговор, толкова по-тъмно зелена е клетката. На високият отговор за всяка страна е показан с тъмнозелен и бял шрифт.

(%) Основа: n=6 703 — Респонденти, които са сменили доставчика си през последните три години (участвали в енергийни решени в своето домакинство)

Във всички държави членки, с изключение на пет, лицата, които не извършват смяна на доставчика, най-често посочват присъствените препоръки от приятели, семейство или колеги като предпочитан потенциален източник. Това предпочитание е най-голямо в Австрия, където 62 % от лицата, които не извършват смяна на доставчика, цитират този източник на информация. За разлика от тях, около трима от всеки десет (29 %) лица, които не са прекъсвачи във Финландия, споделят това предпочитание.

Уебсайтовете за сравняване на цените се очертават като предпочитан потенциален източник на информация в Белгия (54 %), Швеция (47 %) и Дания (44 %) за лицата, които не са доставчици на комутационни услуги, обмислящи бъдеща смяна на доставчика.

Уебсайтовете на доставчиците на енергия заемат челно място в списъка на предпочитаните източници на информация във Финландия и Естония, като и двете са с 47 %.

Люксембург се откроява, като 39 % от лицата, които не извършват смяна на доставчика, посочват предпочитание към официална информация или кампании от страна на публичните органи като техен предпочитан източник, ако изберат доставчик на енергия в бъдеще. Това контрастира с Испания (7 %), Финландия (8 %), Ирландия (8 %) и Естония (9 %), където по-малко от един на всеки десет лица, които не са комутатори, споделя това предпочитание.

Най-голям дял на лицата, които не са доставчици на комутационни услуги, оценяващи отзиви от потребителски организации като източници на информация, има в Люксембург (37 %), Словакия (34 %) и Нидерландия (34 %). Най-малкият дял, отчитащ това, на свой ред се наблюдава в Естония (4 %).

Всички други потенциални източници на информация са посочени от не повече от трима на всеки десет респонденти във всички държави членки.

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

Q8b Как бихте се информирали, ако сте избрали доставчик на енергия? Можете да дадете до три отговора.
[Множество отговори]

	Присъствени препоръки от приятели, семейство или колеги	Препоръки в социалните медии	Реклами от доставчици и на енергия, например в медиите или онлайн	Отразяване на новини за доставчиците на енергия	Директно на уебсайта на доставчиците на енергия	Уебсайтове за сравняване на цени	Отзиви от организации на потребителите	Официална информация или кампании от публични органи	Други (SPONTANEOUS ОТГОВОР)	Не знам
EC-27	46	8	13	10	33	34	17	18	6	2
BE	44	5	12	22	38	54	28	28	2	3
BG	46	11	9	3	26	26	7	14	3	2
CZ	54	8	10	11	44	34	21	17	5	1
DK	40	7	6	8	31	44	28	12	5	4
Германия	45	19	24	9	28	35	14	13	3	4
EE	43	7	13	10	47	46	4	9	5	4
Ирландия	56	9	19	13	15	24	6	8	4	3
EL	47	11	14	4	33	23	20	23	4	5
ES	53	5	7	7	48	44	25	7	0	0
FR	43	3	11	16	30	25	12	14	16	2
HR	54	12	12	6	21	15	18	15	6	6
ИТ	52	1	13	10	43	35	22	19	8	0
CY	57	27	27	20	35	30	23	29	2	0
LV	39	16	16	5	22	31	5	11	5	4
LT	46	18	17	8	35	41	7	20	2	0
Люксембург	45	1	5	5	18	23	37	39	8	0
HU	43	16	15	9	32	35	14	18	4	2
MT	44	26	17	10	27	28	24	25	6	3
NL	36	3	18	3	32	29	34	12	0	2
AT	62	12	9	2	24	36	26	19	0	3
Полша	38	2	8	5	25	36	6	25	7	0
PT	40	9	11	8	17	35	26	22	9	4
RO	51	16	20	18	37	37	20	37	3	1
SI	55	10	15	4	29	32	20	18	2	1
SK	56	12	11	8	47	40	34	21	3	2
FI	29	6	11	11	47	44	7	8	4	6
SE	43	4	10	7	43	47	28	17	1	0

Бележка: Колкото по-голям е дялът на респондентите, които избират отговор, толкова по-тъмно зелена е клетката. Най-високият отговор за всяка страна е показан с тъмнозелен и бял шрифт.

(%) n=11 547 — Респонденти, които не са сменили доставчика си през последните три години (участвали в енергийни решения в своето домакинство)

Социално-демографски съображения

Социално-демографският анализ разкрива някои различия в поведението при търсене на информация както сред лицата, които наскоро са сменили доставчика си, така и сред лицата, които не са сменили доставчика си.

Мъжете (37 %) са по-склонни от жените (32 %) да правят справки в уебсайтовете за сравняване на цените. Жените (48%) са по-склонни от мъжете (44%) да цитират лични препоръки от приятели, семейство или колеги.

Възрастта също влияе върху предпочитанията на източниците на информация както сред превключвателите, така и извън тях. Последните доставчици на комутационни услуги на възраст над 55 години (29 %) са по-малко склонни да използват уебсайтове за сравняване на цените в сравнение с тези на възраст 40—54 години (37 %) или 25—39 години (40 %). Същата разлика се наблюдава и при лицата, които не са комутатори (31 % от 55+ лица, които не са комутатори, спрямо съответно 37 % и 38 %). Сред лицата на

възраст между 25 и 39 години е по-вероятно, отколкото по-възрастните групи, да споменат, че са информирани от присъствени препоръки (49 % спрямо 44 % от по-възрастните групи). От друга страна, за лицата на възраст над 55 години (31 %) е по-малко вероятно да посочат, че използват уебсайтовете на доставчиците на енергия, отколкото за лицата на възраст 40—54 години (36 %).

Що се отнася до професията, скорошните доставчици на услуги за смяна на доставчика, които са служители (41 %) или самостоятелно заети лица (34 %), са по-склонни да използват уебсайтове за сравняване на цените, отколкото тези, които понастоящем не работят (28 %). Същото важи и за лицата, които не сменят доставчика си (36 % и 37 % спрямо 31 %).

В8а Как се информирахте при избора на Вашите настоящи доставчици на енергия/доставчик на енергия?
Можете да дадете до три отговора. [Множество отговори]

	Присъствени препоръки от приятели, семейство или колеги	Препоръки в социалните медии	Реклам и от достав чици на енерги я, наприм ер в медии е или онлайн	Отразя ване на новини за достав чиците на енерги я	Директ но на уебсай та на достав чиците на енерги я	Уебсайт ове за сравняв ане на цени	Отзиви от организа ции на потребите лите	Официа лна информ ация или кампани и от публичн и органи	Други (SPONTANE OUS ОТГОВОР)	Не зна м
ЕС-27	25	9	17	7	34	34	12	9	13	1
Пол										
Мъжки	23	9	17	6	35	37	11	10	11	1
Женски	27	9	16	7	34	32	12	9	14	1
Възраст										
18-24	28	9	16	8	34	33	13	6	14	1
25-39	28	10	14	6	37	40	12	8	12	0
40-54	23	8	18	7	35	37	11	9	11	1
55+	24	9	18	6	33	29	11	10	14	1
Професия										
Самостоят елно заето лице	22	6	18	5	38	34	11	8	9	1
Служител	23	10	15	8	34	41	12	9	11	0
Работник, извършва щ физически труд	22	5	17	4	28	32	9	9	16	2
Не работи	28	9	18	6	34	28	11	10	15	1

(%) Основа: n=6 703 — Респонденти, които са сменили доставчика си през последните три години (участвали в енергийни решения в своето домакинство)

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

В86 Какви бяха основните причини за последното Ви решение да смените доставчиците на енергия? Можете да дадете до три отговора (Множество отговори)								
	Присъствени препоръки от приятели, семейство или колеги	Препоръки в социалните медии	Реклами от доставчици на енергия, например в медиите или онлайн	Отразяване на новини за доставчиците на енергия	Директно на уебсайта на доставчиците на енергия	Уебсайтове за сравняване на цени	Отзиви от организации на потребители	Официална информация или кампании от публични органи
ЕС-27	46	8	13	10	33	34	17	18
Пол								
Мъжки	44	8	14	11	34	35	19	18
Женски	48	8	13	9	32	33	16	17
Възраст								
18-24	47	6	11	11	30	33	18	13
25-39	49	7	13	8	35	38	18	17
40-54	44	9	14	11	36	37	18	18
55+	44	8	14	10	31	31	16	18
Професия								
Самостоятелно заето лице	44	7	10	8	31	37	18	17
Служител	46	9	14	10	36	36	19	18
Работник, извършващ физически труд	51	5	10	12	32	40	15	19
Не работи	45	8	14	10	31	31	16	18
(%) n=11 547 — Респонденти, които не са сменили доставчика си през последните три години (участвали в енергийни решения за домакинство)								

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

Коментари

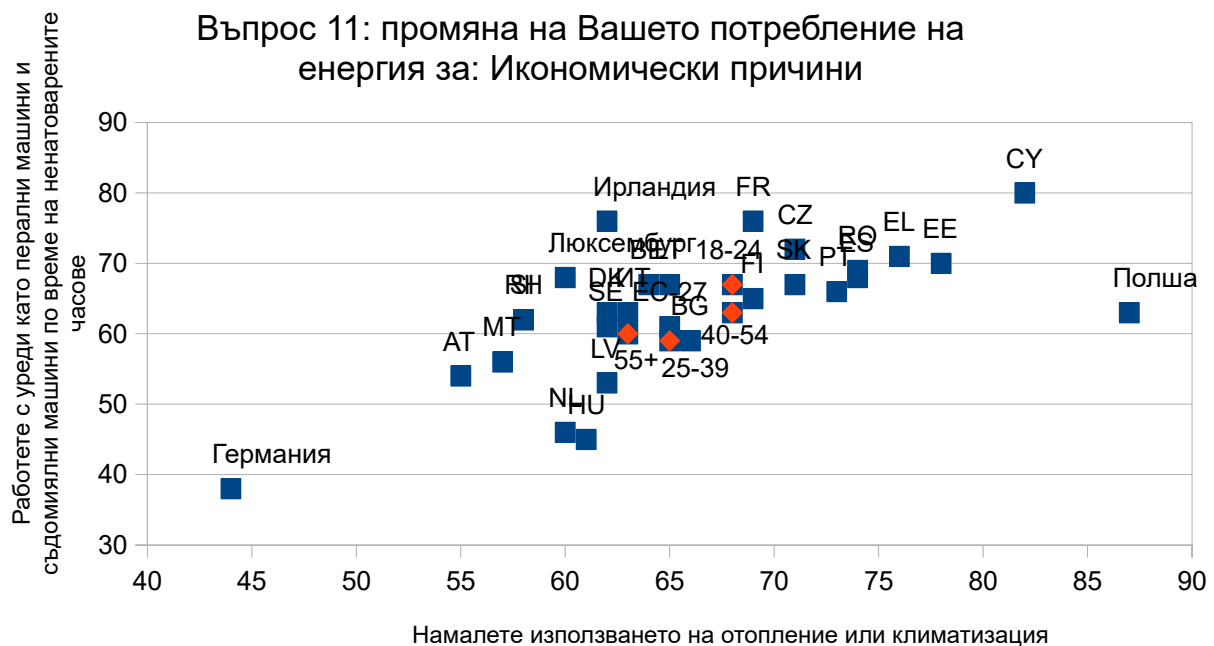
(Пиер Диумегард)

Съществуват много малко социално-демографски данни: пол за някои въпроси, възраст за други или вид на жилището или трудности при плащането на сметките. Жалко е, че таблиците в доклада не са по-пълни и последователни. Още по-жалко е, че таблиците с необработени данни във формат xlsx не са налични.

Въпрос В11 пита хората защо биха могли да променят поведението си, за да постигнат по-добър енергиен преход. Огромното мнозинство отговори: „по икономически, а не по екологични причини“. (Но добре направено за германците, които изглежда са по-морално мотивирани от другите европейци да направят енергиен преход).

Графиката по-долу показва готовността на хората да променят поведението си по отношение на потреблението на енергия по икономически, а не по екологични причини. Различните страни са представени със сини квадрати. Възрастовите групи са показани в червено.

Има много по-малко разлики между възрастовите групи, отколкото между държавите.

Всяка страна живее в свой собствен информационен балон, а националните мнения се различават една от друга. За да се разработи европейска политика, информацията трябва да се разпространява между държавите. **Нуждаем се от общ език, за да обсъдим общото си бъдеще заедно. Най-добрият общ език би бил есперанто.**

Тъй като правителствата на всички страни са в дълг, ето предложение за насърчаване на тяхното население да се държи добродетелно: **увеличаване на данъците върху енергията, и по-специално върху изкопаемите горива.** Държавите ще бъдат по-малко задлъжнели и хората ще променят поведението си, тъй като се нуждаят от икономически причини, за да се променят.

Технически спецификации

Между 30 юни и 15 юли 2025 г. Ipsos European Public Affairs проведе експресно проучване на Евробарометър No 566 по искане на Европейската комисия, Генерална дирекция „Енергетика“. Това е проучване сред широката общественост, координирано от Генерална дирекция за комуникация, отдел „Обществено мнение и гражданска ангажираност“.

Експресно проучване на Евробарометър No 566 обхваща населението на гражданите на ЕС, пребиваващите в една от 27-те държави — членки на Европейския съюз, и лицата на възраст 18 и повече години.

За целите на настоящия доклад целевата група е ограничена до гражданите на ЕС на възраст 18 и повече години, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в техните домакинства (с изключение на тези, които посочват, че цената на енергията е определена, тъй като е включена в наема им без възможност за участие).

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

Всички интервюта бяха проведени чрез компютърно подпомогнато телефонно интервю (CATI). Във всяка страна анкетираните са се обаждали както на стационарни, така и на мобилни телефони. Телефонните номера, от които са взети проби и с които е осъществен контакт, са генерирани чрез методи за набиране на произволни цифрови данни (RDD). Основният модел на извадката,

прилаган във всички държави, е случаен (случаен) модел. В домакинствата, с които е осъществен контакт по стационарен телефон, респондентът е бил привлечен на случаен принцип от всички членове на домакинството (на възраст 18 години и повече) съгласно „правилото за последния рожден ден“.

Статистически допустими отклонения, дължащи се на допустими отклонения при вземането на проби
(при 95 % доверителна вероятност)

различните размери на извадките са в редове	различните наблюдавани резултати са в колони						
	5 %	10 %	25 %	50 %	75 %	90 %	95 %
n=50	± 6,0	±8,3	± 12,0	±13,9	± 12,0	±8,3	± 6,0
n = 100	±4,3	±5,9	±8,5	±9,8	±8,5	±5,9	±4,3
n = 200	±3,0	±4,2	± 6,0	±6,9	± 6,0	±4,2	±3,0
n=500	± 1,9	±2,6	±3,8	±4,4	±3,8	±2,6	± 1,9
n=1000	±1,4	± 1,9	±2,7	±3,1	±2,7	± 1,9	±1,4
n=1500	±1,1	± 1,5	±2,2	±2,5	±2,2	± 1,5	±1,1
n=2000	±1,0	±1,3	± 1,9	±2,2	± 1,9	±1,3	±1,0

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

	Дати на работа на терен	Брой интервюта с граждани на ЕС на възраст над 18 години	Брой интервюта с граждани на ЕС на възраст над 18 години, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство
EC-27	30.06.25-15.07.25	25704	18250
BE	30.06.25-15.07.25	1000	810
BG	30.06.25-05.07.25	1008	560
CZ	30.06.25-08.07.25	1001	730
DK	30.06.25-09.07.25	1007	759
Германия	30.06.25-10.07.25	1011	623
EE	30.06.25-09.07.25	1003	727
Ирландия	30.06.25-05.07.25	1011	821
EL	30.06.25-09.07.25	1000	795
ES	30.06.25-05.07.25	1009	739
FR	30.06.25-05.07.25	1006	687
HR	30.06.25-10.07.25	1005	742
ИТ	30.06.25-05.07.25	1006	672
CY	30.06.25-07.07.25	505	386
LV	30.06.25-09.07.25	1008	614
LT	30.06.25-10.07.25	1015	670
Люксембург	30.06.25-05.07.25	506	327
HU	30.06.25-09.07.25	1004	746
MT	30.06.25-05.07.25	505	383
NL	30.06.25-05.07.25	1014	907
AT	30.06.25-05.07.25	1009	667
Полша	30.06.25-05.07.25	1010	763
PT	30.06.25-07.07.25	1009	545
RO	30.06.25-10.07.25	1013	798
SI	30.06.25-09.07.25	1005	671
SK	30.06.25-08.07.25	1000	667
FI	30.06.25-07.07.25	1024	695
SE	30.06.25-09.07.25	1010	746

Въпросник

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

DX1 За всяко от следните твърдения, моля, кажете ми дали се прилага или не.

(Прочетете навън; ЕДИН ОТГОВОР НА ЛИНИЯ)

DX1_1 **НЕ ИСКАЙТЕ в СУ и МТ:** Вашето домакинство е свързано към мрежата за природен газ

DX1_2 Участвате във вземането на решения относно доставчиците на енергия във Вашето домакинство

(скала за отговор)

Да 1

Но 2

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

DX2 Кой вид ценообразуване най-добре описва договора за електроенергия на Вашето домакинство?

(Прочетете навън; ЕДИН ОТГОВОР САМО) (не питайте в Кипър и Малта)

Фиксирана цена за целия срок на договора 1

Промени в цените в определени моменти по време на срока на договора (напр. на месец, 3 месеца, 6 месеца или други) 2

Промени в цените (почасови или по-големи) въз основа на развитието на пазара на едро (т.е. спот цена) 3

Цена, определена от публичните органи 4

Цената на енергията е определена, защото е включена в наема Ви без възможност за отписване 5

Друг вид договор (SPONTANEOUS) 6

Не знам (не чети) 98

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

DX3

Каква е настоящата ви жилищна ситуация? Моля, изберете опцията, която най-добре описва вашето състояние.

(Прочетете навън; ЕДИН ОТГОВОР САМО)

Наем на еднофамилна къща 1

Отдаване под наем на апартамент 2

Притежаване на еднофамилна къща 3

Притежаване на апартамент 4

Други 5

Не знам (не чети) 98

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

B1 Колко се доверявате на следното, за да осигурите справедливи цени и надеждно обслужване?

(Прочетете навън; ЕДИН ОТГОВОР НА ЛИНИЯ)

Q1_1 Енергийният пазар на [ВАШАТА ДЪРЖАВА]

Q1_2 Ако DX1_1=1: Вашите доставчици на електроенергия и газ; В останалите случаи: Вашият доставчик на електроенергия

(скала за отговор)

Доверете се на много 1

Склонност към доверие 2

Не се доверявайте на 3

Изобщо не се доверявайте 4

Не знам (не чети) 98

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

B2 Доколко сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения относно ПРИ

DX1_1=1: Вашите доставчици на електроенергия и газ; В останалите случаи: Вашият доставчик на електроенергия?

(Прочетете навън; ЕДИН ОТГОВОР НА ЛИНИЯ)

(RANDOMISE)

Q2_1 Лесно е да се свържете с вашия доставчик на енергия, когато имате нужда от помощ или информация

Q2_2 Вашите сметки за енергия са лесни за разбиране

Q2_3 Вашият доставчик на енергия предоставя лесна за разбиране информация за оферти и промоции

Q2_4 Вашият доставчик на енергия инвестира достатъчно във възобновяеми енергийни източници

(скала за отговор)

Напълно съм съгласен 1

Склонни да се съгласят 2

Склонни са да не се съгласят 3

Напълно несъгласен 4

Не знам (не чети) 98

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

B3 Доколко сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения относно ПРИ

DX1_1=1: Вашите доставчици на електроенергия и газ; В останалите случаи: Вашият доставчик на електроенергия?

(Прочетете навън; ЕДИН ОТГОВОР НА ЛИНИЯ)

Q3_1 Потребителите на енергия в [ВАШАТА ДЪРЖАВА] са добре защитени (например срещу нелоялни практики или прекъсване на електроснабдяването)

V3_2 Ако смятате, че вашият доставчик на енергия се отнася несправедливо към вас, знаете към кои национални органи можете да се обърнете за помощ

V3_3 Бихте имали по-голямо доверие на доставчик на енергия, ако той се ангажира с официално сертифициран кодекс за добри практики относно правата на потребителите

(скала за отговор)

Напълно съм съгласен 1

Склонни да се съгласят 2

Склонни са да не се съгласят 3

Напълно несъгласен 4

Не знам (не чети) 98

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

V4 За да може енергийният пазар в [ВАШАТА ДЪРЖАВА] да работи по-добре за потребителите, коя от следните области се нуждае най-много от подобрение?

Можете да дадете до два отговора.

(Прочетете навън; МАКС 2 ОТГОВОРА) (ПРЕКЪСНЕТЕ ПОЗИЦИЯ 3 в Кипър и Малта)

(ТОЧКИ 1—5 ОТ РАНДОМИЗАЦИЯТА)

Повече яснота и прозрачност на сметките за енергия 1

По-голямо предотвратяване на нелоялните търговски практики (напр. телемаркетинг) 2

По-лесна смяна на доставчиците на енергия 3

По-добър достъп до енергийни данни и цифрови инструменти за наблюдение и адаптиране на Вашето потребление на енергия 4

По-добра защита на уязвимите потребители и на хората в положение на енергийна бедност 5

Други (SPONTANEOUS) 6

Не знам (не чети) 98

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

Колко често следите консумацията си на енергия? По-конкретно...

(Прочетете навън; ЕДИН ОТГОВОР НА ЛИНИЯ)

Q5_1 Вашето потребление на електроенергия

Q5_2 Ако DX1_1=1: Вашето потребление на газ

(скала за отговор)

Няколко пъти седмично 1

Най-малко веднъж седмично 2

Най-малко веднъж месечно 3

Най-малко два пъти годишно 4

Поне веднъж годишно 5
По-малко от веднъж годишно 6
Никога 7
Не знам (не чети) 98

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

Q6 Кои части от IF DX1_1 = 1 вашите сметки за електроенергия и газ; В останалите случаи: Смятате ли, че вашите сметки за електроенергия, ако има такива, са най-трудни за разбиране?

Можете да дадете до два отговора.

(Прочетете навън; МАКС 2 ОТГОВОРА)

Цената за всяка единица енергия, която консумирате 1

Данъци и такси за поддържане на енергийната инфраструктура 2

Изчисляване на общата сума, която трябва да бъде изплатена 3

Продължителността на договора, таксите за предсрочно прекратяване и какво се случва, когато срокът на договора изтече 4

Никой, вие разбирате всички части 5

Всички те (SPONTANEOUS) 6

Не четете сметката си за енергия (SPONTANEOUS) 7

Не знам (НЕ ПРОЧЕТЕТЕ) 98

Попитайте ВСИЧКИ, ВСИЧКИ ДЪРЖАВИ С ИЗКЛЮЧЕНИЕ НА МТ И СУ

B7 Кога беше последният път, когато домакинството ви се смени ...?

(Прочетете навън; ЕДИН ОТГОВОР НА ЛИНИЯ)

B7_1 Доставчик на електроенергия

Q7_2 АКО DX1_1=1: Доставчик на газ

(скала за отговор)

Преди по-малко от 1 година 1

Между 1 и 3 години 2

Преди 3-5 години 3

Преди 5-10 години 4

Преди повече от 10 години 5

Никога 6

Не знам (не чети) 98

IF Q7_1 или Q7_2 = 1 или 2 (прехвърлен доставчик на енергия през последните три години)

V8a Как се информирахте при избора на настоящите Ви доставчици на енергия, ако DX1_1=1; В останалите случаи: доставчик на енергия?

Можете да дадете до три отговора.

(Прочетете навън; МАКС 3 ОТГОВОРА)

Лично препоръки от приятели, семейство или колеги 1

Препоръки в социалните медии 2

Реклами от доставчици на енергия, например в медиите или онлайн 3

Отразяване на новини за доставчиците на енергия 4

Директно на уебсайта на доставчиците на енергия 5

Уебсайтове за сравняване на цени 6

Отзиви от организации на потребителите 7

Официална информация или кампании от публични органи 8

Други (SPONTANEOUS) 9

Не знам (НЕ ПРОЧЕТЕТЕ) 98

Ако DX1_1 = 1 и (Q7_1 И Q7_2 > 2)

Ако DX1_1 <> 1 и Q7_1 > 2 (не е сменял доставчика на енергия през последните три години)

Q8b АКО СУ И МТ, ЗАПИТВАТ: Да предположим, че пазарът на електроенергия се отвори и можете да избирате между множество доставчици на електроенергия. Как бихте се информирали, ако изберете доставчик на енергия? Можете да дадете до три отговора.

АКО СЕ ДРУГА ДЪРЖАВА, ЗАПИШЕТЕ: Как бихте се информирали, ако изберете доставчик на енергия? Можете да дадете до три отговора.

(Прочетете навън; МАКС 3 ОТГОВОРА)

Лично препоръки от приятели, семейство или колеги 1

Препоръки в социалните медии 2

Реклами от доставчици на енергия, например в медиите или онлайн 3

Отразяване на новини за доставчиците на енергия 4

Директно на уебсайта на доставчиците на енергия 5

Уебсайтове за сравняване на цени 6

Отзиви от организации на потребителите 7

Официална информация или кампании от публични органи 8

Други (SPONTANEOUS) 9

Не знам (НЕ ПРОЧЕТЕТЕ) 98

IF Q7_1 или Q7_2 = 1 или 2 (прехвърлен доставчик на енергия през последните три години)

V9a Какви бяха основните причини за последното Ви решение да смените доставчиците на енергия?

Можете да дадете до три отговора.

(Прочетете навън; МАКС 3 ОТГОВОРА)

(ТОЧКИ 1—8 ОТ РАНДОМИЗАЦИЯТА)

Намерили сте оферта с по-добра цена 1

Преместил си се в къща 2

Искате по-екологичен доставчик на енергия 3

Поради лошо обслужване на клиентите 4

Имали сте проблеми с фактурирането 5

Поради препоръки от семейство, приятели или колеги 6

С Вас се е свързал друг доставчик на енергия 7

За да се възползвате от допълнителни услуги, предоставяни от друг доставчик на енергия, като например предлагане на изолация на дома или други мерки за енергийна ефективност 8

Други (SPONTANEOUS) 9

Не знам (НЕ ПРОЧЕТЕТЕ) 98

Ако $DX1_1 = 1$ и $(Q7_1 \text{ И } Q7_2 > 2)$

Ако $DX1_1 < 1$ и $Q7_1 > 2$ (не е сменял доставчика на енергия през последните три години)

НЕ ПИШЕТЕ В СУ И МТ

Какви са основните причини, които ви попречиха да смените доставчика на енергия през последните три години?

Можете да дадете до три отговора.

(Прочетете навън; МАКС 3 ОТГОВОРА)

(ТОЧКИ 1—9 ОТ РАНДОМИЗАЦИЯТА)

Смятате, че е трудно да се намери информация за други доставчици 1

Смятате, че превключването е твърде сложно или отнема твърде много време 2

Притеснявате се от прекъсвания или технически трудности, произтичащи от смяната на доставчика 3

Не можете да смените, защото сте заключени в договор и не сте готови да платите неустойка за смяна 4

Не смятате, че има разлика между доставчиците на енергия, за да си струва смяната 5

Трудно е да се сравнят офертите на различни доставчици на енергия 6

Не знаехте, че можете да превключите 7

Не можете да намерите информация за това как да превключите 8

Доволни сте от надеждността, обслужването и цената на настоящия Ви доставчик на енергия 9

Други (SPONTANEOUS) 10

Никога не сте мислили за смяна (SPONTANEOUS) 11

Не знам (НЕ ПРОЧЕТЕТЕ) 98

IF Q7_1 или Q7_2 = 1 или 2 (прехвърлен доставчик на енергия през последните три години)

Q10a Когато последно сменихте доставчиците на енергия, кои фактори, освен цената, бяха най-важни във вашия избор?

Можете да дадете до три отговора.

(Прочетете навън; МАКС 3 ОТГОВОРА)

(ТОЧКИ 1—6 ОТ РАНДОМИЗАЦИЯТА)

Репутация на доставчика 1

Качество на услугата 2

Срок на договора 3

Доставчикът на енергия се притежава или управлява на местно равнище 4

Частна или публична собственост на дружеството 5

Устойчиви енергийни източници в микса на доставчика 6

Други (SPONTANEOUS) 7

Не знам (НЕ ПРОЧЕТЕТЕ) 98

Ако DX1_1 = 1 и (Q7_1 И Q7_2 > 2)

Ако DX1_1 <> 1 и Q7_1 > 2 (не е сменял доставчика на енергия през последните три години)

Q10b АКО СУ И МТ, ЗАПИТВАТ: Ако можехте да смените доставчика на енергия, освен цената, кой фактор би бил най-важен във вашето решение? Можете да дадете до три отговора. АКО СЕ ДРУГА ДЪРЖАВА, ЗАПИШЕТЕ: Ако трябва да смените доставчика на енергия, освен цената, кой фактор би бил най-важен във вашето решение?

Можете да дадете до три отговора.

(Прочетете навън; МАКС 3 ОТГОВОРА)

(ТОЧКИ 1—6 ОТ РАНДОМИЗАЦИЯТА)

Репутация на доставчика 1

Качество на услугата 2

Срок на договора 3

Доставчикът на енергия се притежава или управлява на местно равнище 4

Частна или публична собственост на дружеството 5

Устойчиви енергийни източници в микса на доставчика 6

Други (SPONTANEOUS) 7

Не знам (НЕ ПРОЧЕТЕТЕ) 98

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

Въпрос 11: Какво би ви мотивирало да промените поведението си по отношение на потреблението на енергия у дома по следните начини?

(Прочетете навън; ЕДИН ОТГОВОР НА ЛИНИЯ)

Q11_1 Намалете използването на отопление или климатизация

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

Q11_2 Пускайте уреди като перални машини и съдомиялни машини през ненатоварените часове (когато търсенето на електроенергия е по-ниско)

Q11_3 Използвайте интелигентни устройства, за да планирате автоматично използването на вашите уреди по време на ненатоварените часове (когато търсенето на електроенергия е по-ниско)

(скала за отговор)

Икономически причини 1

Предимно икономически причини, донякъде по екологични причини 2

Предимно екологични причини, донякъде по икономически причини 3

Екологични причини 4

Няма да промените поведението си (SPONTANEOUS) 5

Не знам (не чети) 98

ЗАДАВАЙ ВСИЧКИ

DX4 Коя от следните ситуации се отнася за Вас?

(Прочетете навън; ЕДИН ОТГОВОР САМО)

Винаги можете да си позволите да плащате сметките си за енергия 1

Тревожите се, че можете да плащате сметките си за енергия, но обикновено успявате да го направите 2

Понякога не можете да платите сметките си за енергия навреме 3

Често не можете да плащате сметките си за енергия навреме 4

Не знам / Отказан (НЕ ПРОЧЕТЕТЕ) 98

Приложение с данни

Q1_1 До каква степен се доверявате на следното, за да осигурите справедливи цени и надеждно обслужване?

Енергийният пазар

	Доверете се много	Склонност към доверие	Склонни са да не се доверяват	Изобщо не се доверявайте	Не знам
EC-27	13	50	20	15	2
BE	10	60	19	8	3
BG	13	27	17	40	3
CZ	6	56	25	10	2
DK	20	48	19	8	5
Германия	18	50	22	7	4
EE	12	59	17	9	3
Ирландия	22	50	12	14	3
EL	9	31	23	36	1
ES	10	31	25	34	0
FR	14	61	7	17	1
HR	9	49	18	19	5
ИТ	8	40	35	15	2
CY	12	41	24	22	1
LV	8	58	16	10	8
LT	9	57	19	12	2
Люксембург	34	63	2	1	0
HU	19	42	23	15	2
MT	33	47	9	10	0
NL	32	45	15	8	0
AT	16	60	18	6	0
Полша	8	68	16	7	1
PT	15	72	6	5	1
RO	8	50	25	15	1
SI	11	49	28	11	1
SK	11	67	14	4	3
FI	14	65	11	3	6
SE	14	59	15	12	1

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на потребителите в енергийния преход

Работа на място: 30.6—15.7.2025 г. / (%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

B1_2 До каква степен се доверявате на следното, за да осигурите справедливи цени и надеждно обслужване?

Вашите доставчици на електроенергия и газ/Вашият доставчик на електроенергия

	Доверете се много	Склонност към доверие	Склонни са да не се доверяват	Изобщо не се доверявайте	Не знам
EC-27	25	54	12	8	1
BE	21	62	12	4	1
BG	20	43	4	30	3
CZ	18	66	12	3	1
DK	40	44	9	5	2
Германия	25	56	13	3	3
EE	19	66	8	5	3
Ирландия	37	48	6	9	1
EL	18	47	15	19	0
ES	20	41	19	19	0
FR	31	60	2	7	0
HR	15	54	16	11	4
ИТ	17	53	20	9	1
CY	14	44	20	22	0
LV	17	61	11	6	5
LT	10	65	14	9	1
Люксембург	31	62	3	3	2
HU	20	50	19	10	1
MT	30	49	18	4	0
NL	42	42	8	9	0
AT	26	55	15	4	0
Полша	37	52	6	4	1
PT	18	72	3	4	3
RO	13	58	20	9	0
SI	19	59	16	6	1
SK	21	70	6	2	1
FI	26	64	6	2	1
SE	30	55	9	6	0

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на потребителите в енергийния преход

Работа на място: 30.6—15.7.2025 г. / (%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своите домакинства/hold

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

B2_1 Доколко сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения относно Вашите доставчици на електроенергия и газ/Вашия доставчик на електроенергия?

Лесно е да се свържете с вашия доставчик на енергия, когато имате нужда от помощ или информация

	Напълно съм съгласен/на	Склонни да се съгласят	Склонни са да не се съгласят	Напълно несъгласен(на)	Не знам
EC-27	42	36	10	7	5
BE	34	42	12	6	6
BG	50	18	8	19	6
CZ	53	36	5	3	4
DK	43	25	6	6	19
Германия	46	36	8	5	5
EE	41	34	10	4	11
Ирландия	45	43	8	2	2
EL	48	31	11	7	3
ES	27	40	18	12	3
FR	53	32	6	3	5
HR	20	42	18	15	4
ИТ	49	28	10	9	5
CY	31	23	22	19	4
LV	46	33	8	3	10
LT	40	36	11	7	7
Люксембург	58	29	5	4	5
HU	29	34	21	13	3
MT	29	40	23	8	0
NL	64	22	6	2	5
AT	48	37	4	7	4
Полша	13	63	12	8	4
PT	41	42	7	8	3
RO	36	33	21	9	1
SI	29	54	7	3	6
SK	50	40	8	2	1
FI	48	34	7	2	9
SE	53	30	4	4	9

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на потребителите в енергийния преход

Работа на място: 30.6—15.7.2025 г. / (%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

B2_2 Доколко сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения относно Вашите доставчици на електроенергия и газ/Вашия доставчик на електроенергия?

Вашите сметки за енергия са лесни за разбиране

	Напълно съм съгласен/на	Склонни да се съгласят	Склонни са да не се съгласят	Напълно несъгласен(на)	Не знам
EC-27	43	34	11	10	1
BE	39	39	13	8	1
BG	40	28	8	23	1
CZ	42	39	11	6	1
DK	43	29	11	12	5
Германия	50	36	8	4	2
EE	50	34	9	5	2
Ирландия	52	35	7	5	1
EL	39	29	17	14	1
ES	27	35	16	20	1
FR	51	43	5	2	0
HR	27	44	17	11	2
ИТ	35	41	12	12	1
CY	31	27	23	19	0
LV	57	31	7	2	2
LT	59	27	8	5	1
Люксембург	51	44	2	3	0
HU	35	25	20	19	1
MT	53	31	8	9	0
NL	71	5	11	11	2
AT	41	33	18	8	1
Полша	35	23	17	23	2
PT	53	30	4	11	3
RO	38	35	16	10	0
SI	23	57	13	6	1
SK	46	40	11	3	1
FI	69	22	5	2	1
SE	55	31	8	6	1

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на потребителите в енергийния преход

Работа на място: 30.6—15.7.2025 г. / (%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

B2_3 Доколко сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения относно Вашите доставчици на електроенергия и газ/Вашият доставчик на електроенергия?

Вашият доставчик на енергия предоставя лесна за разбиране информация за оферти и промоции

	Напълно съм съгласен/на	Склонни да се съгласят	Склонни са да не се съгласят	Напълно несъгласен(на)	Не знам
EC-27	32	39	15	10	4
BE	25	39	21	10	4
BG	30	10	12	45	4
CZ	35	46	12	4	3
DK	33	31	10	10	17
Германия	37	41	14	4	5
EE	29	36	17	8	10
Ирландия	35	47	9	8	1
EL	28	41	19	9	3
ES	19	35	22	19	4
FR	35	44	11	7	3
HR	17	48	19	9	6
ИТ	31	36	17	12	4
CY	16	29	23	22	11
LV	36	35	11	6	11
LT	38	40	13	7	3
Люксембург	46	42	7	3	2
HU	24	31	20	16	8
MT	22	39	18	19	1
NL	57	23	7	10	3
AT	32	41	19	8	1
Полша	21	45	20	12	2
PT	38	45	6	9	2
RO	33	43	16	8	0
SI	18	57	13	6	6
SK	30	50	14	4	3
FI	37	43	13	4	3
SE	35	44	10	8	3

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на потребителите в енергийния преход

Работа на място: 30.6—15.7.2025 г. / (%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

B2_4 Доколко сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения относно Вашите доставчици на електроенергия и газ/Вашия доставчик на електроенергия?

Вашият доставчик на енергия инвестира достатъчно във възобновяеми енергийни източници

	Напълно съм съгласен/на	Склонни да се съгласят	Склонни са да не се съгласят	Напълно несъгласен(на)	Не знам
EC-27	24	41	15	6	13
BE	21	42	12	5	20
BG	23	18	16	35	9
CZ	15	35	8	2	40
DK	21	29	6	3	42
Германия	29	36	10	3	22
EE	14	36	7	4	39
Ирландия	28	44	15	6	7
EL	21	36	16	6	22
ES	18	44	23	12	3
FR	31	50	9	6	4
HR	8	34	23	11	24
ИТ	25	42	17	5	11
CY	11	18	24	31	15
LV	15	28	8	3	46
LT	21	42	11	6	20
Люксембург	39	47	8	1	5
HU	13	25	20	11	31
MT	23	42	13	19	2
NL	53	25	6	8	9
AT	39	39	7	2	11
Полша	7	48	29	6	10
PT	34	45	6	5	11
RO	15	46	20	6	12
SI	11	45	14	7	24
SK	15	46	13	3	23
FI	33	41	7	1	18
SE	27	42	9	4	18

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на потребителите в енергийния преход

Работа на място: 30.6—15.7.2025 г. / (%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

B3_1 Доколко сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения относно Вашите доставчици на електроенергия и газ/Вашия доставчик на електроенергия?

Потребителите на енергия в [ВАШАТА ДЪРЖАВА] са добре защитени (например срещу нелоялни практики или прекъсване на електроснабдяването).

	Напълно съм съгласен/на	Склонни да се съгласят	Склонни са да не се съгласят	Напълно несъгласен(на)	Не знам
EC-27	19	43	19	13	6
BE	16	50	16	8	9
BG	13	19	20	47	2
CZ	17	49	16	6	13
DK	14	33	19	13	21
Германия	22	42	18	6	13
EE	14	48	21	10	7
Ирландия	27	53	13	5	2
EL	11	25	24	36	4
ES	11	36	21	30	2
FR	24	53	16	5	2
HR	16	42	21	15	6
ИТ	16	40	18	22	4
CY	12	26	27	29	6
LV	15	37	20	10	19
LT	13	46	26	10	5
Люксембург	38	52	3	6	2
HU	21	36	22	11	10
MT	27	32	32	8	0
NL	40	39	11	8	2
AT	22	55	17	3	3
Полша	12	53	24	8	4
PT	17	48	21	13	2
RO	20	37	25	16	3
SI	9	48	25	8	10
SK	18	49	18	3	12
FI	16	49	21	7	7
SE	15	44	20	12	9

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на потребителите в енергийния преход

Работа на място: 30.6—15.7.2025 г. / (%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство)

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

B3_2 Доколко сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения относно Вашите доставчици на електроенергия и газ/Вашия доставчик на електроенергия?

Ако смятате, че вашият доставчик на енергия се отнася несправедливо към вас, знаете към кои национални органи можете да се обърнете за помощ

	Напълно съм съгласен/на	Склонни да се съгласят	Склонни са да не се съгласят	Напълно несъгласен(на)	Не знам
EC-27	28	30	19	19	5
BE	19	29	19	26	7
BG	34	14	9	42	1
CZ	32	33	19	9	8
DK	12	14	13	53	8
Германия	22	19	26	20	12
EE	25	31	18	19	6
Ирландия	37	34	10	17	2
EL	28	20	16	32	4
ES	29	32	19	19	1
FR	21	37	19	21	2
HR	20	31	17	22	10
ИТ	33	32	17	15	4
CY	14	12	17	41	16
LV	25	19	10	20	26
LT	23	31	23	18	6
Люксембург	39	43	7	9	3
HU	32	24	15	25	4
MT	30	39	15	14	2
NL	41	20	17	20	2
AT	36	26	23	11	5
Полша	30	47	15	8	1
PT	39	33	18	8	2
RO	38	33	18	9	2
SI	9	36	20	26	9
SK	21	34	27	12	6
FI	23	29	23	21	4
SE	13	24	19	41	3

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на потребителите в енергийния преход

Работа на място: 30.6—15.7.2025 г. / (%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

B3_3 Доколко сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следните твърдения относно Вашите доставчици на електроенергия и газ/Вашия доставчик на електроенергия?

Ще имате по-голямо доверие на доставчик на енергия, ако той се ангажира с официално сертифициран кодекс на практиките относно правата на потребителите

	Напълно съм съгласен/на	Склонни да се съгласят	Склонни са да не се съгласят	Напълно несъгласен(на)	Не знам
EC-27	49	33	7	6	4
BE	43	40	10	5	3
BG	47	19	3	20	11
CZ	34	42	8	3	12
DK	42	29	8	7	14
Германия	32	39	13	5	10
EE	30	44	6	3	17
Ирландия	49	41	7	2	1
EL	59	26	6	7	1
ES	54	33	3	10	1
FR	49	37	6	8	0
HR	38	41	9	6	6
ИТ	66	26	5	2	0
CY	55	30	5	4	6
LV	44	33	6	2	15
LT	47	39	7	1	6
Люксембург	54	34	9	4	0
HU	44	36	7	5	8
MT	46	43	6	5	0
NL	60	19	7	10	4
AT	43	31	17	6	3
Полша	48	31	6	6	9
PT	53	37	5	2	4
RO	57	33	6	4	0
SI	25	54	13	5	3
SK	48	42	4	2	4
FI	50	31	6	3	8
SE	48	33	8	7	4

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на потребителите в енергийния преход

Работа на място: 30.6—15.7.2025 г. / (%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

B4 За да може енергийният пазар в [ВАШАТА ДЪРЖАВА] да работи по-добре за потребителите, коя от следните области се нуждае най-много от подобрение? Можете да дадете до два отговора. [Множество отговори]

	По-добра защита на уязвимите потребители и на живеещите в енергийна бедност	Повече яснота и прозрачност на сметките за енергия	По-голямо предотвратяване на непопулярните търговски практики (напр. телемаркетинг)	По-добър достъп до енергийни данни и цифрови инструменти за наблюдение и адаптиране на Вашето потребление на енергия	По-лесна смяна на доставчиците на енергия	Други (спонтанни)	Не знам
EC-27	38	34	34	28	21	3	2
BE	48	41	42	29	21	2	2
BG	27	24	36	7	22	9	2
CZ	47	30	37	28	19	5	4
DK	33	39	37	27	10	4	6
Германия	27	41	25	35	22	6	5
EE	42	30	21	18	28	8	8
Ирландия	27	26	22	32	36	2	3
EL	51	46	44	24	12	3	0
ES	42	32	37	33	15	2	0
FR	36	21	38	30	25	2	2
HR	43	30	29	28	19	3	5
ИТ	44	35	38	21	20	2	1
CY	71	49	24	41	-	0	0
LV	37	19	28	26	17	4	8
LT	24	23	39	34	35	1	4
Люксембург	38	27	17	32	30	2	0
HU	38	43	30	25	21	3	5
MT	38	36	25	48	-	4	1
NL	50	34	38	8	16	1	0
AT	35	37	24	26	19	7	3
Полша	27	39	29	29	24	1	0
PT	39	45	22	35	14	1	2
RO	55	48	27	31	25	1	0
SI	34	27	40	30	19	2	3
SK	49	26	42	35	21	2	2
FI	52	20	34	21	25	3	5
SE	37	26	33	32	24	4	3

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на потребителите в енергийния преход

Работа на място: 30.6—15.7.2025 г. / (%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

Q5_1 Колко често следите консумацията си на енергия? Конкретно... вашата консумация на електроенергия

	Няколко пъти седмично	Поне веднъж седмично	Поне веднъж месечно	Най-малко два пъти годишно	Поне веднъж годишно	По-малко от веднъж годишно	Никога	Не знам
EC-27	6	7	40	20	14	3	10	0
BE	7	8	33	21	20	2	9	0
BG	1	1	65	1	3	2	27	1
CZ	5	4	32	27	20	2	9	1
DK	13	7	41	20	7	1	10	1
Германия	5	6	24	20	38	3	3	1
EE	22	9	49	6	1	1	11	0
Ирландия	5	7	37	20	11	6	14	0
EL	3	5	59	10	4	5	14	0
ES	2	10	61	12	3	4	7	0
FR	4	9	40	20	19	1	6	0
HR	3	4	50	16	4	2	21	1
ИТ	10	5	36	28	3	5	14	1
CY	3	6	38	25	6	4	18	0
LV	10	9	62	5	4	1	8	1
LT	7	9	68	4	2	1	9	0
Люксембург	4	2	20	37	21	10	6	0
HU	4	4	59	16	11	1	5	1
MT	2	1	52	19	6	1	19	0
NL	13	8	42	7	14	1	13	2
AT	12	6	16	26	25	2	14	0
Полша	5	6	18	36	9	6	20	0
PT	2	4	61	14	5	2	11	0
RO	5	10	73	3	2	1	7	0
SI	8	6	62	6	3	2	12	0
SK	2	4	29	26	22	3	13	0
FI	18	12	45	13	4	3	4	0
SE	12	8	41	19	9	5	6	0

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на потребителите в енергийния преход

Работа на място: 30.6—15.7.2025 г. / (%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

Q5_2 Колко често следите консумацията си на енергия? Конкретно... вашето потребление на газ

	Няколко пъти седмично	Поне веднъж седмично	Поне веднъж месечно	Най-малко два пъти годишно	Поне веднъж годишно	По-малко от веднъж годишно	Никога	Не знам
EC-27	3	5	38	21	17	3	12	1
BE	4	5	29	26	22	3	11	0
BG	0	7	56	7	6	0	21	3
CZ	1	3	26	28	25	4	12	2
DK	2	2	35	34	7	0	19	1
Германия	2	5	19	19	38	3	11	3
EE	12	8	46	4	3	2	22	4
Ирландия	4	3	35	32	9	2	15	0
EL	1	3	49	18	7	4	18	0
ES	2	2	46	35	7	4	3	0
FR	5	16	32	27	5	2	12	0
HR	1	2	54	15	4	2	21	2
ИТ	4	2	39	25	8	5	16	2
CY	-	-	-	-	-	-	-	-
LV	1	2	73	7	3	1	11	2
LT	2	3	73	6	5	0	11	0
Люксембург	7	1	13	25	31	8	17	0
HU	1	4	52	17	15	1	10	1
MT	-	-	-	-	-	-	-	-
NL	7	6	42	6	22	1	16	0
AT	2	5	10	22	28	3	27	3
Полша	3	7	38	19	21	1	11	0
PT	1	2	72	10	6	0	9	0
RO	1	6	74	5	2	1	9	0
SI	2	2	47	12	6	1	27	3
SK	1	3	24	26	27	4	15	1
FI	3	11	6	11	2	0	56	11
SE	0	0	14	18	1	24	41	2

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на потребителите в енергийния преход

Работа на място: 30.6—15.7.2025 г. / (%) Основа: n=7 720 — Респонденти, които са свързани към мрежата за природен газ (и участват във вземането на енергийни решения в своето домакинство)

Бележка: въпрос, който не е зададен в CY/MT

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

B6 Кои части от сметките Ви за електроенергия и газ/ сметките Ви за електроенергия, ако има такива, намирате за най-трудни за разбиране? Можете да дадете до два отговора. [Множество отговори]

	Цената на всяка единица енергия, която консумирате	Данъци и такси за поддържане на енергийната инфраструктура	Изчисляване на общата сума за плащане	Таксите за предсрочно прекратяване на договора и какво се случва, когато срокът на договора изтече	Никой, ти разбираш всички части.	Всички те (спонтанно)	Не четете сметката си за енергия (спонтанно)	Не знам
EC-27	16	36	16	16	33	4	3	2
BE	26	40	18	22	27	2	3	1
BG	6	17	16	7	35	17	10	0
CZ	17	36	16	15	37	2	2	2
DK	15	34	19	10	30	4	7	2
Германия	19	30	16	13	37	3	2	5
EE	9	37	11	11	41	3	4	3
Ирландия	12	16	16	21	41	5	6	4
EL	19	46	18	14	30	2	1	0
ES	15	31	16	26	32	4	1	3
FR	11	37	10	12	42	2	4	3
HR	15	30	18	9	38	3	4	3
ИТ	19	50	12	27	18	2	2	1
CY	25	46	21	10	28	3	5	1
LV	6	23	5	4	54	1	8	2
LT	9	25	16	16	48	1	2	2
Люксембург	11	22	18	14	43	1	0	3
HU	18	38	21	5	34	5	4	1
MT	24	12	24	13	40	2	2	1
NL	10	34	20	15	37	2	2	2
AT	13	29	18	19	37	3	3	5
Полша	18	38	10	9	28	12	11	0
PT	18	41	19	13	30	2	5	0
RO	25	41	43	21	26	1	1	1
SI	15	35	11	9	38	2	7	1
SK	22	30	23	12	40	0	4	1
FI	6	22	7	12	58	2	2	2
SE	14	41	10	16	39	1	1	1

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на потребителите в енергийния преход

Работа на място: 30.6—15.7.2025 г. / (%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

Q7_1 Кога беше последният път, когато домакинството ви се смени ...? Доставчик на електроенергия

	Преди по-малко от 1 година	Преди 1 до 3 години	Преди повече от 3-5 години	Преди повече от 5-10 години	Преди повече от 10 години	Никога	Не знам
EC-27	18	20	14	10	11	25	2
BE	19	23	15	11	11	20	1
BG	1	0	1	2	8	81	5
CZ	15	17	18	11	13	24	1
DK	21	19	13	11	9	24	3
Германия	24	24	10	8	12	17	4
EE	14	26	14	10	6	28	2
Ирландия	33	19	9	9	10	19	2
EL	23	19	7	5	4	41	1
ES	20	35	15	8	11	7	5
FR	10	10	19	11	13	36	2
HR	3	6	5	4	5	75	2
ИТ	32	24	17	15	7	4	0
CY	-	-	-	-	-	-	-
LV	6	18	13	9	9	41	3
LT	12	32	17	5	4	27	2
Люксембург	6	15	8	3	24	43	2
HU	2	7	7	5	6	68	4
MT	-	-	-	-	-	-	-
NL	23	15	14	12	19	15	2
AT	14	19	4	5	9	47	1
Полша	6	10	17	12	11	43	0
PT	14	20	9	7	10	37	3
RO	9	20	13	6	5	47	1
SI	4	15	16	19	16	29	2
SK	3	6	15	16	10	48	2
FI	25	34	12	9	10	10	1
SE	18	30	17	14	10	10	1

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на потребителите в енергийния преход

Работа на място: 30.6—15.7.2025 г. / (%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

Бележка: въпрос, който не е зададен в CY/MT (тъй като смяната на доставчика не е възможна)

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

Q7_2 Кога беше последният път, когато домакинството ви се смени ...? Доставчик на газ

	Преди по-малко от 1 година	Преди 1 до 3 години	Преди повече от 3-5 години	Преди повече от 5-10 години	Преди повече от 10 години	Никога	Не знам
EC-27	16	17	14	12	12	26	3
BE	20	23	16	12	9	19	2
BG	13	9	13	13	8	44	0
CZ	13	15	18	14	16	20	3
DK	4	15	11	9	8	43	10
Германия	20	22	11	6	11	23	8
EE	6	10	5	12	7	51	9
Ирландия	33	25	5	10	12	13	2
EL	22	11	14	3	2	46	2
ES	8	26	20	12	19	12	3
FR	23	7	32	6	13	20	0
HR	14	12	5	1	2	64	1
ИТ	24	21	15	17	10	11	1
CY	-	-	-	-	-	-	-
LV	4	17	5	6	6	58	3
LT	4	7	4	6	10	66	2
Люксембург	9	19	4	7	20	41	0
HU	2	3	5	6	7	72	5
MT	-	-	-	-	-	-	-
NL	18	16	9	12	21	17	6
AT	7	20	2	11	15	43	2
Полша	8	13	9	22	9	39	0
PT	12	28	6	14	18	20	1
RO	3	12	11	4	5	64	1
SI	4	8	14	15	13	43	3
SK	2	5	13	17	10	51	3
FI	8	6	9	0	8	52	17
SE	8	11	9	20	11	29	13

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на потребителите в енергийния преход

Работа на място: 30.6—15.7.2025 г. / (%) Основа: n=7 720 — Респонденти, които са свързани към мрежата за природен газ (и участват във вземането на енергийни решения в своето домакинство)

Бележка: въпрос, който не е зададен в CY/MT

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

B8a Как се информирахте при избора на Вашите настоящи доставчици на енергия/доставчик на енергия?
Можете да дадете до три отговора. [Множество отговори]

	Присъствени препоръки от приятели, семейство или колеги	Препоръки в социалните медии	Реклам и от доставчи ци на енергия , наприм ер в медии или онлайн	Отразя ване на новини за доставч иците на енергия	Директ но на уебсайт а на доставч иците на енергия	Уебсайто ве за сравнява не на цени	Отзиви от организаци и на потребител ите	Официал на информа ция или кампани и от публични органи	Други (спонтанни)	Не зна м
ЕС-27	25	9	17	7	34	34	12	9	13	1
BE	19	5	12	13	33	63	19	18	9	1
BG	49	5	5	9	53	27	14	6	3	0
CZ	32	2	15	7	39	35	9	8	19	1
DK	23	7	15	2	24	21	9	4	33	1
Германия	21	20	20	5	29	54	8	4	9	0
EE	35	6	14	4	41	46	2	3	9	2
Ирландия	15	5	13	2	35	53	12	3	8	0
EL	37	10	23	6	24	19	5	6	20	0
ES	27	3	18	4	39	21	7	11	16	0
FR	20	6	24	4	38	21	24	8	6	0
HR	32	8	16	13	17	10	8	17	19	4
ИТ	30	5	11	10	31	20	8	13	20	2
CY	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
LV	25	8	21	3	23	24	1	3	14	0
LT	38	16	27	10	33	42	8	14	3	0
Люксембург	21	23	8	8	42	28	11	17	3	0
HU	24	12	11	6	14	14	3	15	22	12
MT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NL	16	18	17	12	42	50	30	6	0	0
AT	22	10	26	5	18	52	5	13	14	2
Полша	8	2	11	1	49	36	21	4	14	0
PT	36	4	17	7	28	45	5	9	11	0
RO	50	15	21	20	38	35	12	27	3	2
SI	51	14	21	2	12	19	6	7	8	3
SK	36	13	21	2	35	31	11	13	15	1
FI	23	6	14	3	45	55	2	4	7	1
SE	25	4	12	2	30	44	8	5	17	2

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на потребителите в енергийния преход

Работа на място: 30.6—15.7.2025 г. / (%) Основа: n=6 703 — Респонденти, които са сменили доставчика си през последните три години (участвали в енергийни решения в своето домакинство)

Бележка: въпрос, който не е зададен в CY/MT

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

Q8b Как бихте се информирали, ако сте избрали доставчик на енергия? Можете да дадете до три отговора.
[Множество отговори]

	Присъствени препоръки от приятели, семейство или колеги	Препоръки в социалните медии	Реклам и от доставчи ци на енергия , наприм ер в медиите или онлайн	Отразя ване на новини за доставч иците на енергия	Директ но на уебсайт а на доставч иците на енергия	Уебсайто ве за сравнява не на цени	Отзиви от организаци и на потребител ите	Официал на информа ция или кампани и от публични органи	Други (спонтанни)	Не зна м
ЕС-27	46	8	13	10	33	34	17	18	6	2
BE	44	5	12	22	38	54	28	28	2	3
BG	46	11	9	3	26	26	7	14	3	2
CZ	54	8	10	11	44	34	21	17	5	1
DK	40	7	6	8	31	44	28	12	5	4
Германия	45	19	24	9	28	35	14	13	3	4
EE	43	7	13	10	47	46	4	9	5	4
Ирландия	56	9	19	13	15	24	6	8	4	3
EL	47	11	14	4	33	23	20	23	4	5
ES	53	5	7	7	48	44	25	7	0	0
FR	43	3	11	16	30	25	12	14	16	2
HR	54	12	12	6	21	15	18	15	6	6
ИТ	52	1	13	10	43	35	22	19	8	0
CY	57	27	27	20	35	30	23	29	2	0
LV	39	16	16	5	22	31	5	11	5	4
LT	46	18	17	8	35	41	7	20	2	0
Люксембург	45	1	5	5	18	23	37	39	8	0
HU	43	16	15	9	32	35	14	18	4	2
MT	44	26	17	10	27	28	24	25	6	3
NL	36	3	18	3	32	29	34	12	0	2
AT	62	12	9	2	24	36	26	19	0	3
Полша	38	2	8	5	25	36	6	25	7	0
PT	40	9	11	8	17	35	26	22	9	4
RO	51	16	20	18	37	37	20	37	3	1
SI	55	10	15	4	29	32	20	18	2	1
SK	56	12	11	8	47	40	34	21	3	2
FI	29	6	11	11	47	44	7	8	4	6
SE	43	4	10	7	43	47	28	17	1	0

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на потребителите в енергийния преход

Работа на място: 30.6—15.7.2025 г. / (%) Основа: n=11 547 — Респонденти, които не са сменили доставчика си през последните три години (участвали в енергийни решения в своето домакинство)

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

B9a Какви бяха основните причини за последното Ви решение да смените доставчиците на енергия? Можете да дадете до три отговора. [Множество отговори]

	Намери ли сте оферта с по- добра цена	Премес тил си се вкъщи.	Поради препоръ ки от смейст во, приятел и или колеги	Искате по- екологосъ образен доставчик на енергия	Имали сте проблеми с фактурира нето	Поради лошото обслужване на клиентите	С Вас се е свързал друг доставчик на енергия	За да се възползвате от допълнителни услуги, предоставяни от друг доставчик на енергия, като например предлагане на изолация на дома или други мерки за енергийна ефективност	Други (спонтан ни)	Не знам
EC-27	68	18	13	11	10	8	7	5	9	1
BE	72	25	14	32	14	14	11	7	6	1
BG	69	14	10	4	26	3	4	20	0	0
CZ	68	17	14	5	5	9	16	6	13	0
DK	41	26	9	8	6	13	5	11	18	1
Герма ния	64	15	8	22	4	7	4	7	9	3
EE	66	20	10	6	2	3	7	4	12	2
Ирлан дия	83	6	14	16	7	8	8	9	0	0
EL	67	14	18	3	27	20	19	3	2	0
ES	72	15	12	6	15	4	8	2	0	0
FR	75	14	10	4	11	7	2	4	19	0
HR	26	18	15	7	5	6	15	3	29	3
ИТ	63	17	17	5	11	5	6	2	15	0
CY	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
LV	67	18	7	4	2	1	12	5	8	0
LT	59	14	21	14	5	6	8	6	11	1
Люксе мбург	55	16	11	21	4	5	14	1	10	0
HU	9	43	13	1	2	3	21	1	20	1
MT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NL	69	28	14	12	6	17	4	12	12	0
AT	75	12	10	22	8	6	2	4	9	4
Полш а	77	25	12	11	13	9	5	1	2	0
PT	85	30	24	7	5	11	12	8	0	0
RO	69	22	34	16	23	20	21	8	7	0
SI	62	10	25	9	0	4	6	10	11	1
SK	50	27	9	20	13	9	13	11	10	0
FI	72	23	3	13	2	5	8	4	8	1
SE	55	26	10	17	4	4	10	7	9	0

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на потребителите в енергийния преход

Работа на място: 30.6—15.7.2025 г. / (%) Основа: n=6 703 — Респонденти, които са сменили доставчика си през последните три години (участвали в енергийни решения в своето домакинство)

Бележка: въпрос, който не е зададен в CY/MT

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

Какви са основните причини, които ви попречиха да смените доставчика на енергия през последните три години?
Можете да дадете до три отговора. [Множество отговори]

	Намери ли сте оферта с по- добра цена	Премес тил си се вкъщи.	Поради препоръ ки от семеист во, приятел и или колеги	Искате по- екологосъобраз ен доставчик на енергия	Имали сте проблеми с фактурир ането	Поради лошото обслужв ане на клиентит е	С Вас се е свързал друг доставч ик на енергия	За да се възползвате от допълнителни услуги, предоставяни от друг доставчик на енергия, като например предлагане на изолация на дома или други мерки за енергийна ефективност	Други (спонта нни)	Не знам
ЕС-27	52	26	15	13	10	8	6	6	4	7
BE	71	29	30	23	13	6	2	8	6	3
BG	25	13	1	6	2	4	17	1	11	20
CZ	74	35	15	15	3	15	3	5	1	3
DK	61	16	9	12	2	2	1	5	1	8
Герма ния	62	11	8	10	4	3	7	2	3	10
EE	58	45	6	6	1	9	2	3	3	7
Ирлан дия	45	22	20	10	5	26	4	6	2	7
EL	46	45	13	14	12	6	0	5	2	5
ES	50	31	10	10	8	8	5	3	3	9
FR	63	16	15	11	13	6	7	4	6	11
HR	34	31	8	14	13	4	6	10	4	8
ИТ	57	42	26	6	13	4	7	4	4	6
CY	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
LV	55	28	8	5	2	4	0	2	1	5
LT	55	50	16	11	9	10	1	2	3	2
Люксе мбург	45	13	7	16	7	6	4	6	16	13
HU	33	22	10	13	7	5	21	9	7	12
MT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NL	60	26	6	18	0	3	2	4	2	6
AT	48	31	10	19	13	11	3	8	5	1
Полш а	19	31	25	19	13	18	6	10	2	2
PT	56	20	1	13	7	5	5	2	13	6
RO	47	50	21	28	21	17	4	19	10	3
SI	63	29	10	8	6	4	1	5	2	3
SK	69	38	14	16	14	5	2	6	4	3
FI	68	34	9	11	4	9	1	5	1	4
SE	73	31	16	19	3	7	2	3	1	3

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на потребителите в енергийния преход

Работа на място: 30.6—15.7.2025 г. / (%) Основа: n=11 547 — Респонденти, които не са сменили доставчика си през последните три години (участвали в енергийни решения в своето домакинство)

Бележка: въпрос, който не е зададен в CY/MT

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

Q10a Когато последно сменихте доставчиците на енергия, кои фактори, освен цената, бяха най-важни във вашия избор? Можете да дадете до три отговора. [Множество отговори]

	Качество на услугата	Репутация на доставчика	Устойчиви енергийни източници в микса на доставчика	Срок на договора	Доставчикът на енергия е притежаван или управляван	Частна или публична собственост на дружеството	Други (спонтанни)	Не знам
EC-27	36	34	27	23	14	8	13	2
BE	44	42	46	27	12	7	12	6
BG	28	43	15	30	10	0	20	0
CZ	54	55	14	31	12	5	9	3
DK	28	34	23	9	8	5	30	7
Германия	40	28	33	35	21	13	7	4
EE	29	28	13	23	7	11	21	10
Ирландия	33	28	21	31	13	6	14	2
EL	37	33	16	18	4	14	16	8
ES	37	33	14	12	14	6	13	0
FR	31	28	25	21	7	15	34	0
HR	33	14	10	9	20	7	29	8
ИТ	35	34	27	16	13	1	16	3
CY	-	-	-	-	-	-	-	-
LV	27	28	13	22	5	4	22	3
LT	36	35	20	36	6	19	9	6
Люксембург	35	33	21	12	23	17	0	0
HU	25	8	25	13	7	15	34	10
MT	-	-	-	-	-	-	-	-
NL	23	53	35	35	14	2	0	0
AT	16	30	35	20	21	5	17	1
Полша	48	41	32	24	6	3	2	1
PT	55	24	33	24	13	8	0	2
RO	58	54	25	30	20	27	7	2
SI	40	20	18	11	8	5	19	8
SK	55	49	26	19	7	10	11	2
FI	19	26	30	32	15	5	11	7
SE	22	23	37	21	16	4	18	3

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на потребителите в енергийния преход

Работа на място: 30.6—15.7.2025 г. / (%) Основа: n=6 703 — Респонденти, които са сменили доставчика си през последните три години (участвали в енергийни решения в своето домакинство)

Бележка: въпрос, който не е зададен в CY/MT

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

B106 Ако трябваше да смените доставчика на енергия, освен цената, кой фактор би бил най-важен във вашето решение? Можете да дадете до три отговора. [Множество отговори]

	Качество на услугата	Репутация на доставчика	Устойчиви енергийни източници в микса на доставчика	Срок на договора	Доставчикът на енергия е притежаван или управляван	Частна или публична собственост на дружеството	Други (спонтанни)	Не знам
EC-27	52	38	28	21	20	15	7	3
BE	70	53	47	33	20	10	3	5
BG	60	34	5	9	12	7	4	2
CZ	60	53	20	27	9	12	5	5
DK	39	38	41	11	16	11	11	5
Германия	48	28	32	27	34	15	9	6
EE	55	37	16	19	15	12	8	8
Ирландия	46	34	15	20	19	13	6	3
EL	47	29	20	13	12	27	5	7
ES	52	42	25	23	9	30	0	0
FR	44	36	27	19	26	12	16	0
HR	55	20	31	10	12	8	6	9
ИТ	54	36	37	19	20	13	4	4
CY	71	38	44	25	20	23	4	1
LV	40	34	14	20	6	14	9	10
LT	51	44	18	25	8	23	6	1
Люксембург	52	51	30	9	42	24	0	2
HU	62	17	28	12	14	25	6	6
MT	78	37	45	8	30	16	1	0
NL	48	48	27	3	11	15	0	1
AT	45	30	35	21	29	13	4	2
Полша	50	54	19	29	12	7	8	0
PT	65	13	38	15	6	14	4	1
RO	74	48	31	36	22	17	3	2
SI	57	16	22	15	10	6	11	6
SK	71	52	39	21	16	17	5	3
FI	40	37	31	19	33	8	4	4
SE	42	27	50	18	29	8	5	2

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на потребителите в енергийния преход

Работа на място: 30.6—15.7.2025 г. / (%) Основа: n=11 547 — Респонденти, които не са сменили доставчика си през последните три години (участвали в енергийни решения в своето домакинство)

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

Q11_1 Какво би ви мотивирало да промените поведението си по отношение на потреблението на енергия у дома по следните начини?

Намалете използването на отопление или климатизация

	Само икономически причини	Предимно икономически причини, донякъде по екологични причини	Предимно екологични причини, донякъде по икономически причини	Само причини, свързани с околната среда	Няма да промените поведението си (спонтанно)	Не знам
EC-27	28	37	15	10	8	2
BE	27	37	19	8	8	2
BG	37	29	11	12	9	1
CZ	35	37	10	7	8	3
DK	20	42	22	6	10	1
Германия	19	25	17	21	12	5
EE	54	24	5	3	13	2
Ирландия	21	41	15	16	4	3
EL	30	46	15	4	5	1
ES	32	41	14	7	5	0
FR	26	43	6	7	13	4
HR	28	30	16	8	14	3
ИТ	25	39	25	5	4	2
CY	36	46	8	2	8	0
LV	42	20	6	5	22	5
LT	34	31	12	11	8	4
Люксембург	8	52	26	8	5	1
HU	23	38	23	8	8	1
MT	18	38	23	15	1	4
NL	31	29	19	9	10	2
AT	29	26	16	16	12	0
Полша	37	50	5	5	1	2
PT	40	33	10	9	6	1
RO	40	34	11	9	4	2
SI	25	33	14	10	17	1
SK	33	38	14	6	8	2
FI	33	36	12	5	13	1
SE	23	39	19	11	8	1

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на потребителите в енергийния преход

Работа на място: 30.6—15.7.2025 г. / (%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

Q11_2 Какво би ви мотивирало да промените поведението си по отношение на потреблението на енергия у дома по следните начини? Работете с уреди като перални машини и съдомиялни машини по време на ненатоварените часове (когато потреблението на електроенергия е по-ниско)

	Само икономически причини	Предимно икономически причини, донякъде по екологични причини	Предимно екологични причини, донякъде по икономически причини	Само причини, свързани с околната среда	Няма да промените поведението си (спонтанно)	Не знам
EC-27	32	29	12	12	12	2
BE	40	27	15	6	9	2
BG	32	27	6	11	22	2
CZ	45	27	8	6	10	4
DK	31	32	15	6	15	2
Германия	17	21	15	21	19	7
EE	54	16	4	2	23	1
Ирландия	37	39	11	6	5	2
EL	31	40	15	6	8	1
ES	45	23	11	9	11	1
FR	34	42	6	13	5	0
HR	38	24	10	7	18	4
ИТ	29	35	19	8	8	1
CY	34	46	8	3	8	1
LV	39	14	4	3	35	5
LT	44	23	10	6	14	4
Люксембург	14	54	22	6	3	0
HU	18	27	21	11	19	4
MT	39	17	21	16	5	2
NL	21	25	17	17	15	5
AT	32	22	7	14	22	2
Полша	41	22	4	11	22	0
PT	31	35	10	11	8	4
RO	37	32	14	11	5	1
SI	34	29	10	5	22	1
SK	38	29	12	5	14	3
FI	40	25	8	5	20	3
SE	30	31	16	11	10	2

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на потребителите в енергийния преход

Работа на място: 30.6—15.7.2025 г. / (%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство

експресно проучване на Евробарометър No 566
Поведение на потребителите в енергийния преход

Q11_3 Какво би ви мотивирало да промените поведението си по отношение на потреблението на енергия у дома по следните начини? Използвайте интелигентни устройства, за да планирате автоматично използването на вашите уреди по време на ненатоварените часове (когато търсенето на електроенергия е по-ниско)

	Само икономически причини	Предимно икономически причини, донякъде по екологични причини	Предимно екологични причини, донякъде по икономически причини	Само причини, свързани с околната среда	Няма да промените поведението си (спонтанно)	Не знам
EC-27	27	31	11	9	14	8
BE	33	28	13	7	13	6
BG	33	25	9	12	11	9
CZ	38	28	8	4	11	11
DK	25	30	13	6	22	5
Германия	17	19	13	17	19	15
EE	37	12	4	2	35	10
Ирландия	24	32	10	11	12	12
EL	29	38	16	4	10	3
ES	38	30	6	8	15	3
FR	42	32	4	6	8	7
HR	30	24	11	7	20	9
ИТ	20	40	20	6	9	5
CY	30	49	8	2	8	4
LV	34	13	4	3	37	9
LT	45	26	10	5	9	5
Люксембург	13	52	15	11	7	3
HU	15	29	18	10	22	6
MT	32	25	23	11	7	1
NL	17	24	20	14	13	12
AT	21	26	7	12	25	8
Полша	15	45	5	3	20	11
PT	39	26	13	7	10	5
RO	32	38	13	9	4	3
SI	29	27	8	5	24	7
SK	31	33	13	5	15	4
FI	32	21	8	4	30	6
SE	28	31	16	8	13	5

експресно проучване на Евробарометър No 566 — Поведение на потребителите в енергийния преход
Работа на място: 30.6—15.7.2025 г. / (%) Основа: n=18 250 — Респонденти, участващи във вземането на решения относно доставчиците на енергия в своето домакинство